Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

אונפארטייאישע פאליטיש-געזעלשאפטליכע טאג-צייטונג.

Nr. 249/1244 | Łódź, Wtorek 1 Listopada 1927 | פינפטער יאהרגאנג | לאדז, דינסטאג, ו׳ מרחשון תרפ״ח | Nr. 249/1244

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 71-24.

Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel 2471.

בודזשעט אריינגעטראגען אין סיים.

מעגליך א קאנפליקט צווישען דער בודזשעט-קאמיסיע און דער רעגירונג?

וואַרשאַ, 31 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). היינט ארום האלב 2 האט די רעגירונג איבערגעשיקט אין סיים דעם פרעלימינאר-בודזשעט פון 1 אפריל 1928 י. ביז׳ן 31. מערץ 1929. צום בודזשעט איז צוגעלעגט א בריף פון פינאנץ-מיניסטער טשעכאוויטש צום מארשאלעק ראטאי. דער פרעלימינאר-בודזשעט זעהט פאר 2.088.853.918 זל. אויסגאבען פון 125.576.444 זל. אויסערגעוועהנליכע אויסגאבען צוזאמען 2.214.430.363 זל.

די הכנסות זענען פאראויסגעזעהען: פון אדמיניסטראטיווע קוועלען 1 מיליארד 414.168.714 זל.; פון מלוכה-אונטערנעהמונגען — 152.332.048 זל.; פון מלוכה-מאנאפאלען — 783.894.000 זל.; צוזאמען אלזא — 2.350.394.762 זל.

די אלגעמיינע סומע פון בודזשעט איז אלזא גרעסער ווי אין יאהר 1927/8 אויף 237 מיליאן זל. פון דעם געהט אבער אויף אמארטיזירען די הלואה 70,000,000 זל.

פון די בעזונדערע פאזיציעס איז אינטערעסאנט צו בעצייכנען: דער בודזשעט פון קריגס-מיניסטעריום בעטרעפט 689.119.367 זל. ד.ה. 30 פראצ. פונם בודזשעט (אינ׳ם פאריגען בודזשעט האט ער בעטראפען 33 פראצ.) פון בילדונגס-מיניסטעריום 342.842.888 זל. פון אינערן-מיניסטעריום 211.179.296 זלאטיס.

די הכנסות פון אומזאץ-שטייער איז פאראויסגעזעהן אויף 230,000,000 (אין פאר-יאהריגען בודזשעט 258.000.000) פון הכנסה-שטייער 130.000.000; פון פערמעגענס-שטייער — 95 מיליאן זל. (די זעלבע פאזיציע, וואס אין פאהריגען בודזשעט)

פון 10 פראצ. צושלאג איז פאראויסגעזעהן אנ׳איינקונפט פון 72.330.000 זל. פון צאל איז פאראויסגעזעהן אנ׳איינקונפט פון 230 מיליאן זל. הגם דאס ערשטע האלבע יאהר האט איינגעבראכט 157 מיליאן זל. אין דער ערקלערונג ווערט דאס אבער פערטייטשט דערמיט וואס ס׳איז פאראויסגעזעהן א האנדעלס-טראקטאט מיט דייטשלאנד און דאן וועלען די צאלען מוזען פערקלענערט ווערען.

די רעגירונג האט צוגעשיקט נישט דעם גאנצען געזעץ, נאר בלויז איינעגע פאזיציעס, ווייל לויט׳ן פונקט 5 פונ׳ם „אוסטאווא סקארבאווא" קען דער פינאנץ-מיניסטער ענדערען פערשידענע פאזיציעס פון בודזשעט.

דער דאזינער פאקט האט ארויסגערופען א שטארקע אומצופרידענהייט אין די סיים-קרייזען. און די בודזשעט-קאמיסיע האלט, אז זיי וועלען נישט קענען געטרוי בעהאנדלען דעם בודזשעט, נישט האבענדיג אלע מאטעריאלען. איינעגע דעפוטאטען האלטען עס אפילו פאר מעגליך, אז די בודזשעט-קאמיסיע זאל זיך ענטזאגען פון בעטראכטען דעם בודזשעט אין דער קאמיסיע. אויב דאס זאל אזוי געשעהן, קען קומען צו דעם, אז דער סיים זאל אויף אזא אופן פונאנדערגעלאזט ווערען.

*

וואַרשאַ, 31 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) די סיים קאסע האט היינט אנגעהויבען אויסצאהלען די לעצטע דיעטעס פאר די דעפוטאטען. די דיעטעס זענען אויסגערעכענט געווארען פאר 28 טאג, ד. ה. ביז׳ן 28 נאוועמבער, ווען ס׳ענדיגט זיך די קאדענץ פון סיים.

די דעפוטאטען בעקומען צו 1022 זל. אנשטאט 1096 ווי ס׳קומט פאר א גאנצען חודש.

זי וואלט גערן געוואלט, אז עס זאל אזוי זיין...

די פוילישע פובליציסטישע אגענטור (פ.א.פ.) טיילט מיט: אין די אוקראינישע פאליטישע קרייזען האלט מען פאר נישט ריכטיג, די אינפארמאציעס וועגען א מינדערהייטס-בלאק. ס׳איז אויך נישט ריכטיג, אז צווישען די אוקראינער הערשט א מיינונג אפצוזאגען זיך פון צו עהרען פעטלורא׳ן, כדי צו שליסען אנ׳אפמאך מיט די יודען.

ווייטער ווערט איבערגעגעבען, אז באלד נאכ׳ן פערענדיגען זיך פונ׳ם שווארצבארד-פראצעס האבען זיך די יודען געווענדעט צו די אוקראינער מיט א פארשלאג וועגען שליסען א בלאק, אבער די אוקראינער האבען איהם אפגעווארפען.

D^r. PRYBULSKI

זאוואדזקא 1, טעל. 25-38.

ווענערישע און האר-הויט-קראנקהייטען. מענער שוועכע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האר-אויספאל). רענטגען-שטראהלען.

נעמט אן פון 9—1 און פון 4—8 אווענד

דאמען פון 4—5 נאכמ.

ספעציעלער ווארטע-זאל פאר פרויען.

זאל פילהארמאניע.

דינסטאג, דעם 8-טען נאוועמבער ד. י. האלב 9 א זייגער אין אווענד

איינציגער קאנצערט פון יודישער טאנץ-קונסט

— אויף דער — אייראפעאישער טורנעע פון

ברוך אגדתי

— (פון — ארץ-ישראל)

ערשטער יודישער באלעט-קינסטלער, שאפער פון דער יודישער באלעט-קונסט. דירעקטאר פון דער עקספערימענטאלער כארעאגראפישער סטודיע אין תל-אביב.

מיט אנטייל ארטור באלזאם (פארטעפיאן), ביים קלאוויר דיר. ט. רידער.

אין פראגראם: 1) ר׳ יואל, פון ציקל: מלוה-מלכה, מוזיק פון ענגעל,
2) ר׳ שכנא, " " " " "
3) יחיה, תימנ׳ער לעגענדע, מוזיק פון גנעסין,
4) דאס אראבישע יפו, אריענטאלישע פאלקס-מוזיק,
5) ר׳ מאיר, טאנץ פון חסיד-למדן, מוזיק פון ענגעל,
6) ר׳ נטע, טאנץ פון חסיד-עם-הארץ, פאלקס-מוזיק.

גענויע פרטים אין די אנאנסען. בילעטען צו בעקומען אין פילהארמאניע-קאסע.

Z intencji zaślubin naszej ukochanej kuzynki
p. ŻENI ROZENBLUMÓWNY
z panem ABRAMEM MARYŃSKIM
z Białegostoku
najserdeczniejsze życzenia zasyłają
Menachem Rozenblum z Rodziną (Łódź)
Jakóbostwo Lew (Warszawa).
62

Dr. Z. Rakowski
Konstantynowska 9 telefon 27-81.
צוריקגעקעהרט.

LEK. D-ta B. ROZENBLUM
POWRÓCIŁA.
Wschodnia 55.
Przyjmuje od 10 do 2 po poł. 29

בעקאנטמאכונג.

דערמיט מאך איך בעקאנט דאס געעהרטע פובליקום, אז נאך א גרינדליכען רעמאנט פון מיין

צוקערניע — אויף — פיעטריקאווער 63

צום אנגענעהמען און געמיטליכען צייט-פערטרייב פון געעהרטען פובליקום, ארדען איך איין פון היינט, דינסטאג, דעם 1-טען נאוועמבער ד. י. טעגליך

קאנצערט אונטער דער דירעקציע פון בעוואוסטען פידעל-שפילער ה׳ י. לעוואק

אין די שעה׳ן פון 7 ביז 12 א זייגער ביינאכט.

עמפפעהלענדיג זיך אום געפל. בעזוך צייכען איך מיך מיט אכטונג

B. Komar

היינט, דינסטאג, דעם 1. נאוועמבער, 1 א זייגער בייטאג קומט פאר אויפ׳ן היגען בית-עלמין די ענטהילונג פון דער מצבה פון מיין אונפערגעסליכער פרוי, אונזער ליבע מוטער

ליבע פריידענרייך ז״ל

אלע קרובים, פריינד און בעקאנטע ווערען געבעטען צו קומען אין דער בעשטימטער שעה.

מאן און קינדער.

Dr. J. POLAKOW
קינדער-קראנקהייטען
Konstantynowska 37a,
telefon 39-75
נעמט אן פון 3 ביז 5 נאכמיטאג, ערב שבת און יום-טוב פון 1½ ביז 3 נאכמיטאג.
694 ,.ב.א.ג ... 680

Dr. med.
A MAZUR
נארוטאוויטש (רזעלנא) 44
צוריקגעקעהרט
אויער, אויגן האלז-קראנקהייטען שטימע און שפראך-פעהלער (שטאמ׳ען א.א.וו.) נעמט אן פון 12—2 און פון 6½—8 אוו.

בילייד.

דעם טיפסטען ביילייד דריק איך אויס אונזער ליבע שוויגערמוטער, שוועגערינס און שוואגערס צוליב דעם פריהצייטיגען טויט פון זייער פאטער

יעקב פיינטוך נ. ע.

פ. לעווקאוויטש.

זאמוניקאס.

די פערוואלטונג פון דער תלמוד תורה „אהבת-תורה", וואלבארסקא 20 מאכט בעקאנט די מיטגלידער, אז דער אינקאסענט אהרן שמואל גאלדבערג איז אפגעזאגט געווארען פון זיין פאסטען און איז נישט מעהר בערעכטיגט איינצוקאסירען קיין שפענדען. די מתפללים ווערען געבעטען זייערע נדרים איינצוצאהלען דירעקט אין דער קאנצעלאריע פון „אהבת תורה".

פרעזעס: יעקב דוד פאצאנאווסקי. 21

עקסצעסען געגען יוד. סטודענטען אין אונגאַרן

אינטערפעלאציע אין פארלאמענט — די רעגירונג זאָגט צו בעקעמפען די עקסצעסען. — די עקסצעסען הערען אָבער דערווייל נישט אויף.

בודאפעשט, 31 (יט"א טעלעגראפיש) דעפ. ראָסאי האָט אין פארלאַמענט אינטערפעלירט ווי לאַנג די רעגירונג וועט דולדען די באַרבאַרישע אָנפאַלען פון די אונגאַרישע סטודענטען אויף די יודישע סטודענטען.

דער בילדונגס-מיניסטער האָט געענטפערט, אַז די אַנטיסעמיטישע סטודענטען בעטרעפען 30 פּראָצענט פון דער אַלגעמיינער צאָהל. די רעגירונג האָט ביז איצט אָנגענומען פערשידענע שאַרפע מיטלען און אויב דאָס וועט נישט העלפען איז די רעגירונג ענטשלאָסען צו שליסען די הויך-שולען.

די גאַסען אַרום פארלאַמענט זענען, בעת דער זיצונג, געווען בעוואַכט פון פּאָליציי, וועלכע האָט נישט צוגעלאָזען צום פארלאַמענט די כוליגאַנישע סטודענטען, וועלכע האָבען זיך געוואָלט אַהין אַריינרייסען.

בודאפעשט, 31 (יט"א טעלעגראפיש) גראַף טעלעקי האָט אין נאָמען פון דער רעגירונג, אינטערווענירט ביי די אַנטיסעמיטישע סטודענטען וועגען אָפּשטעלען די עקסצעסען געגען די יודישע סטודענטען.

בודאפעשט, 31 (יט"א טעלעגראפיש) די אונגאַרישע נאַציאָנאַלע פעדעראַציע „טעש" האָט אָרגאַניזירט אין גאַנצען לאַנד אַ פּראָטעסט-אַקציע געגען דער רעוויזיע פון נומערוס קלאַוזוס.

בודאפעשט, 31 (יט"א טעלעגראפיש) צוליב די עקסצעסען געגען די יודישע סטודענטען האָבען די רעקטאָרען געשלאָסען די אונגארישע אוניווערזיטעט אין דינסטקירכען.

אין טעכנאָלאָגישען אינסטיטוט ביי דער בודאפעשטער אוניווערזיטעט האָט מען געשלאָגען די יודישע פּוהערער.

ד"ר הערצל׳ס טאָג-בוך אין דער העבּרעאישער שפּראַך.

ירושלים. (י.ט.א.) אין קורצען דאַרף דאָ ערשיינען ד"ר הערצלס טאָג-בוך אין דער העברעאישער שפראַך די איבערזעצונג ווערט אויסגעפיהרט דורך ה׳ בנימין און דוד קמחי.

דירה-געלט זאָל נישט טייערער ווערען

אין די אַלטע דירות זאַל עס בעטרעפען 58 פּראָצ. אין גאָלד, און די נייע — 78 פּראָצ.

פּראָיעקט פון מיניסטעריום פאַר עפענטליכע ארבייט.

וואַרשאַ, 31. (טעלעפאָניש). דאָס מיניסטעריום פאַר עפענטליכע אַרבייט האָט אויסגעאַרבייט אַ פּראָיעקט וועגען אויפלעבען די בוי-בעוועגונג אין לאַנד. די הויפּט-פּרינציפּען פונ׳ם פּראָיעקט זענען פאָלגענדע: 1) דאָס דירה-געלד און די דירות, וועלכע אונטערליגען דעם געזעץ וועגען לאָקאַטאָרען-שוץ דאַרף דערהאַלטען ווערען אויפ׳ן אַלטען שטייגער ד. ה. אויף 100 פּראָצ. פונ׳ם פאַר׳מלחמה׳דיגען לויט דער אַלטער בערעכנונג (2.66 זל. פאַר אַ רובל) אָדער ווי דאָס מאַכט אויס לויט דער גאָלד-בערעכנונג — 58 פּראָצ.

די היפּאָטעק-חובות- אַדמיניסטראַציע-אויסגאַבען, אַמאָרטיזאַציע, און דאָס בערעכנען פון די צינזען פאַר׳ן קאַפּיטאַל וואָס איז אינוועסטירט אינ׳ם הויז דאַרפען געדעקט ווערען דורך 72 פּראָצ. פו דער ברוטאָ-הכנסה וואָס בלייבט איבער דעם הויזבעזיצער.

דירה-געלד אין נייע הייזער דאַרף זיין נישט פיל העכער ווי אין די אַלטע, יעדענפאַלס דאַרף זיין טייערער נישט מעהר ווי אויף 20 פּראָצ.

דאָס אינערן - מיניסטעריום אין פערשטענדיגונג מיט׳ן פינאַנץ - מיניסטעריום דאַרפען ווירקען, אַז די שטאָט - ראַטען זאָלען בעשטימען אַ צושלאַג צום מלוכה שטייער פון די הייזער אָדער בעשטימען אַ ספּעציעלען שטייער פון אונבעוועגליכער גיטער, דער דאָזיגער שטייער זאָל גילטען פונ׳ם 1 אַפּריל 1928.

דאָס פינאַנץ-מיניסטעריום אין פערשטענדיגונג מיט׳ן אינערן- און אַרבייטס-מיניסטעריום דאַרף אויסאַרבייטען אַ געזעץ וועגען אַ שטייער פון דירה-געלט, וואָס זאָל בעשטימט ווערען אויף בוי-צוועקען.

די פערטרעטער פון די הויזבעזיצער אָרגאַניזאַציעס אָפּאָנירען שטאַרק געגען דעם דאָזיגען פּראָיעקט.

געשטאָרבען מאקסימיליאן הארדען.

גענף, 31. (י. ט. א. טעלעגראפיש). אין קור-אָרט מאנטאנא איז אין עלטער פון 68 יאָהר געשטאָרבען פון אַ קאָמפּליקאַציע נאָך אַ בראָנכיט דער געוועזענער רעדאַקטאָר פון „צוקונפט" מאַקסימיליאַן האַרדען.

זיין נאָמען איז געווען מאַקס וויטקאָווסקי. ער שטאַמט פון פּויזען, וואו זיין ברודער איז אַ געוויסע צייט געווען בורמישטש.

האַרדען האָט זיך גע׳שמדט בעת ער איז געוואָרען אַנ׳אַקטיאָר. שפּעטער איז ער איבערגעגאַנגען צו זשורנאַליסטיק ביי וואָס ער איז בעריהמט געוואָרען. בפרט מיט׳ן בעקעמפען אין זיין אָרגאַן „צוקונפט" ווילהעלמ׳ס פּאָליטיק.

לעצטענס האָט זיך האַרדען פּראָינטערעסירט מיט יודען און האָט שטאַרק בעקעמפט די דייטשע נאַציאָנאַליסטען.

ווייסער זאַל „מאַנטיפעל"

43 זאַכאָדניאַ 43.

„ארט"

אַרטיסטישער רעוויו און קאַמער-טעאַטער

אונטער דער לייטונג פון מ. בראָדערזאָן און ר. ראָזענטאַל

היינט, דינסטאָג און פאָלג. טעג 9 אַ זייגער אין אָוונט

1 פּראָגראַם 1

א. נ.: „גלאַט כשר"

מיניאַטורען פון: י. ל. פּרץ, א. גאָלדפאַדען, מ. קולבאַק, ה. לייוויק, י. טונקעל, י. אָבערזשאַנעק, ר. ראָזענטאַל, מ. בראָדערזאָן און אנד.

די מוזיק אַראַנזשירט פון הענריך יאַבלאָן.

רעקאָראַציעס און קאָסטיומען ווען [illegible] אין רעם איינגענעם טעאַטער ווערקשטעל

בילעטען קען מען בעקומען אין קאַסע פון טעאַטער פון 5 אַ זייגער נאָכמיטאָג.

ווי אַזוי איז אונטערגעגאַנגען די שיף „מאַפאַלדאַ".

וואָס עס דערצעהלט אַנ׳ער ראיה.

ניו-יאָרק, די אַמעריקאַנער בלעטער דרוקען אַ לענגערן געשפּרעך מיט איינעם פון די געראַטעוועטע פּאַסאַזשירען פון שיף „מאַפאַלדאַ".

מיט אַ מעת-לעת פאַר דער קאַטאַסטראָפע — דערצעהלט דער געראַטעוועטער פּאַסאַזשיר — האָבען מיר געפייערט אויפ׳ן שיף דאָס אַריבערגעהן דעם עקוואַטאָר. אין 24 שעה נאָך דער שמחה איז פאָרגעקומען די קאַטאַסטראָפע. אין אָוונט האָט פלוצלינג אָפּגעהילכט אַנ׳אויפרייס — עס האָט אויפגעריסען דער קעסעל — און דאָס וואַסער האָט אָנגעהויבען אַריינשטראָמען אין די אינערליכע לאָקאַלען פון שיף. אין די סאַלאָנען און שפּייז-צימערן, וואו מען האָט בעת-מעשה געגעסען אָוונד-ברויט, איז אויסגעבראָכען אַ געוואַלדיגע מהומה. די פּאַסאַזשירען זענען אויפגעשפּרונגען פון זייערע ערטער און אויף טויט דערשראָקענע אַרומגעלאָפען אַהין און צוריק איבער די שיפס-קאָרידאָרען און זיך בעמיהט אַרויסצורייסען אויפ׳ן דעק אין די טירען האָבען זיך געשטופּט גרופּעס מענשען, יעדערער פון וועלכע עס האָט געוואָלט דער ערשטער זיך אַרויסרייסען אויף דער פרייהייט. פרויען און קינדער האָט מען אונברחמנות׳דיג אַוועקגעשטויסען אָן אַ זייט און זיי געטראָטען מיט די פיס. אין ווילדען געראַנגעל זענען פערוואונדעט געוואָרען אַ סך פּאַסאַזשירען, וועלכע האָבען זיך בעגיסענדיג מיט בלוט. פּאָרגעזעצט קעמפען פאַר זייער לעבען.

אין עטליכע מינוט נאָכ׳ן אָנהויב פון דער פּאַניק האָבען אין פערשידענע טיילען פון שיף בעוויזען זיך שיפס-אָפיצירען, וועלכע האָבען אַרויסגעכאַפּט זייערע רעוואָלווערן און געסטראַשעט צו שיסען אין צעווילדעוועטען המון. די אָפיצערען האָבען דערקלערט, אַז עס איז נישט פערהאַן קיין שום יסוד פאַר אַ פּאַניק און אַז עס איז פּאָרגעקומען בלויז אַ קליינער אויפרייס אין דער מאַשין-אָפּטיילונג. דער פּאַניק האָט זיך אָבער נישט פערקלענערט.

דער קאַפּיטאַן ווידער האָט פון זיין זייט דורך אַ קול - פערשטאַרקער כסדר אויפגעפאָדערט אָפּצוהיטען די אָרדנונג. די מאַנסלייט האָבען שוין אָנגעהויבען זיך בערוהיגען, אָבער די פרויען און קינדער האָבען פּאָרטגעזעצט היסטערישע שרייען. די שיפס-קאָמאַנדע איז געצוואונגען געווען אָנצווענדען גראָבען כּוח און ווען די אָרדנונג האָט שוין ביסלעכווייז אָנגעהויבען זיך צוריק איינצושטעלען, האָבען זיך דערהערט נייע אויפרייסען. דער קאַפּיטאַן האָט דערקלערט, אַז די פּאַסאַזשירען האָבען נאָך גענוג צייט צו פערנעמען די ערטער אין די רעטונגס - שיפלעך. דאָס האָט אָבער נישט געהאָלפען און די פּאַסאַזשירען האָבען אין אַ ווילדען טומעל אָנגעהויבען אַ קאַמף פאַר די ערטער אין די רעטונגס-שיפלעך.

דאָס דאָזיגע שוידערהאַפטע בילד איז נאָך שרעקליכער געוואָרען נאָכדעם, ווי אויפ׳ן שיף האָט זיך פערלאָשען די בעלייכטונג. פאַר דער צייט האָט די שיף אָנגעהויבען אַלץ מעהר צו זינקען אין וואַסער. דער קאַפּיטאַן האָט די גאַנצע צייט נישט פערלוירען די זעלבסטבעהערשונג און ווען די פערצווייפלונג האָט דערגרייכט די העכסטע מדרגה האָט דער אָרקעסטער אויף זיין פעראָרדנונג אָנגעהויבען שפּילען דעם נאַציאָנאַלען הימן.

די קאָמאַנדע איז צוגעטרעטען צו פערטיילען די רעטונגס-מיטלען. מען האָט פערטיילט די פּאַסאַזשירען נישט גאָר די רעטונגס-רייפען און פּראָבקעסנורטען, נאָר אויך שטיקלעך פון טישען, שטיהל, שענק א. אַ., כדי זיי זאָלען האָבען די מעגליכקייט זיך צו האַלטען אויפ׳ן וואַסער. צום גליק איז געווען אַ שעהן וועטער און דער ים איז געווען פולשטענדיג רוהיג. פלוצלינג האָבען זיך דערהערט פרייד - אויסגעשרייען: אויפ׳ן האָריזאָנט האָבען זיך בעוויזען פייערן — דאָס איז גע ווען די שיף „פּאַרמאַזאַ".

לאָנדאָן, 31. לויט די ידיעות פון דער איטאַליענישער געזאַנדשאַפט אין ריאָ-דע-זשאַניירא, זענען אין די בראַזילישע האַפען-שטעט אָנגעקומען 935 פּאַסאַזשירען, וואָס זענען אַרויסגעראַטעוועט געוואָרען פון אונטערגעגאַנגענעם שיף „מאַפאַלדאַ". אַזוי ווי אויפ׳ן שיף האָבען זיך געפונען 1198 מענשען (צוזאַמען מיט 230 פּערזאָן פון דער מאַנשאַפט) פעהלען נאָך 163 פערזאָן. די קאַפּיטאַנען פון די רעטונגס-שיפען זענען איבערצייגט, אַז די אויספעהלענדע פּאַסאַזשירען און מאַטראָסען פון אונטערגעגאַנגענעם שיף זענען אומגעקומען.

אויף „מאַפאַלדאַ" זענען אומגעקומען 295 פערזאָן

961 זענען געראַטעוועט געוואָרען.

ניו-יאָרק, 31. (פּס. טעל.) ווען דער איטאַליענישער דאַמפער „ראַסעטי" איז אָנגעקומען קיין פערנאַמבוקאָ איז ענטגילטיג פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז די צאָהל אומגעקומענע אויף דער מאַפאַלדאַ איז—295. אינגאַנצען זענען געראַטעוועט געוואָרען 961 פערזאָן.

די געראַטעטע ערקלערען, אַז נישט דער קאַפּיטאַן און נישט די אָפיצירען פון דער שיף-קאָמאַנדע האָבען נישט בעהערשט די לאַגע בעת דער קאַטאַסטראָפע. די מאַטראָזען האָבען אויסגעבראָכען די טיהרען אין די לאַגערען מיט ווייַן און האָבען זיך אָנגעשכורט.

איינִיגע רעטונגס-שיפען זענען אַזוי איבערפילט געוואָרען אַז זיי האָבען זיך איבערגעקעהרט.

Dr. Z. Rakowski

ספּעציאַליסט פאַר אויערען, נאָז, האַלז, און לונגען-קראַנקהייטען.

קאָנסטאַנטינאָווסקאַ 9, טעלעפאָן 31-27

שפּרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7.

נעמט אויך אָן אין לעטשניצע וגערושער 17 פון 10—11 און נ.מ. פון 3—4.

Dr. med. I WAJNBERG

Cegielniana 47, tel. 26-02.

אינערליכע קראַנקהייטען, ספּעצ. פאַר לונגען און הארץ-קראַנקהייטען, בעשטראַהלונגען אז קינסטליכע בערג-זון

נעהמט אָן פון 3—3 נאָכמיטאָג און פון 4—5 אין דער לעטשניצע „וואָולקאַ"

שטיהל גע׳בעטע

פערשידענע פאַסענער פון גאָבעלין, ווי אויך גוט לעדער, און מאַראָקאָ-צעראַטע שטעהט אויף לאַגער אין אַ גרויסען אויסוואַהל

ווי אויך טאַפּעציר - געגענשטענדען

קאַזעטקעס די נייעסטע פאַסענער, מאַטראַצען אין 3 גאַטונגען אויך בעקומט מען ביי מיר סאַלאָן=גאַרניטורלעך, אויף זייד=פאַטעליקעס, ווי אויך גאַנדאָלקעס, קאַווע-טישלעך, רונדע טישלעך, פעלד-בעטען מיט ספּרענזשינעס, אויך שטיהל צום פאָלסטערן פאַר טאַפּעצירער פערשידענע פאַסענער פון בעסטען אויסאַרבייטען האַלץ

בעקוועם איהר — [illegible]

ג. לעווקאָוויטש, פּולנאָצנאַ 5,

LEKARZ-DENTYSTA צאָהן-ארצט

St. GELBERG

זאַכאָדניאַ 15, טעל. 31-08

היילט נאָכן פּערנאָכלעסיגטע צייהן און מונד-קראַנקהייטען, צאָהן-ציהונג אָהן שמערצען, היילט מיט ליכט בעשטראַהלונג, ספּעציעלער לאַבאָראַטאָריום פון קינסטליכע צייהן. נעהמט אָן פון 9—12 פאַרמיטאָג און פון 3—7 אין אָוונט. צו בילליגע פּרייזען. 143

דענטיסט און צאָהנטעכניק

י. ביטענסקי

5 קאָנסטאַנטינער 5

נעהמט אָן אַלע טאָג פון 9 פריה ביז 8 אָוונט.

פּרייזען בילליגע! - בערעטונג אָהן געצאָהלט.

בעקאַנטמאַכונג.

צוליב דער בעקוועמליכקייט פאַר מיינע געעהרטע קונדשאַפט האָב איך איבערגעטראָגען מיין שאַמאָט-אויווען-פאַבריק אין צענטרום דער שטאָדט פּיעטריקאָווער 37

דאָ איך בעזיץ אַ שעהנעם אויסוואַהל פון פערשידענע שאַמאָט-אייווען און קיכען — שעהן און גוט מיט בעקוועמע בעדינגונגען, רעעלע בעהאַנדלונג פאַר דער גוטסקייט גאַראַנטירט.

J.N.Grynholc, Piotrkowska 37

אין הויף, רעכטע אָפיצינע 118

אַ בעקערייַ

מיט צוויי אויווענס און איינריכטונג מיט אַ געוועלב, ס׳קען אויך זיין אָהן אַ וואוינונג, איז איבערצוגעבען.

צו ערפאַהרען אין אדמ. אונטער ליט. „ש."

לאָדז. 1 נאָוועמבער 1927.

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאָדז. 1 נאָוועמבער 1927.

סטאַלין און טראָצקי

וואָס קומט פאָר אין רוסלאַנד.

דער מאָסקווער קאָרעספּאָנדענט פון „בערלינער-טאַגעבלאַט" שעפער, האָט אין זיין צייטונג אָפּגעדרוקט אַ קאָרעספּאָנדענץ וועגן די ווייטערדיגע פּערספּעקטיוועו פון דער קאָמוניסטישער אָפּאָזיציע נאָכ'ן אויסשליסען פון זינאָוויעוו'ן און טראָצקי'ן פון צענטראַל-קאָמיטעט פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי.

שעפער האַלט, אַז דער קאַמף פון דעם רעכטען פליגעל פון דער מלוכה-פּאַרטיי מיט דער אָפּאָזיציע איז אריין אין זיין שאַרפסטען פּעריאָד.

ס'איז פאָראויסצוזעהען, אַז טראָצקי און זינאָוויעוו וועלען בכלל אויסגעשלאָסען ווערען פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי. ס'איז מעגליך, אַז נאָך פאַר דעם וועלען די אָנפיהרער פון דער אָפּאָזיציע מוזען פערלאָזען דעם קרעמל און מאָסקווא בכלל, נאָך זיי האַלטען געמוזט נאָכפאָלגען הונדערטער פון זייערע אָנהענגער.

בעת דער לעצטער פּלענאַר-זיצונג, וועלכער האָט זיך ערשט מיט 2 חדשים צוריק בעשעפטיגט מיט דער פראַגע פון דער אָפּאָזיציע, האָט סטאַלין נאָך לאַנגע דעבאַטען אויסגעאַרבייט אַ פּלאַטפאָרם וועגען אויסשליסען טראָצקין און זינאָוויעוו'ן. די דאָזיגע פּלאַטפאָרם האָט גלייך בעקומען אַ מעהרהייט.

באַלד, ווי די דאָזיגע רעזאָלוציע איז אָנגענומען געוואָרען, זענען טראָצקי מיט זינאָוויעוו'ן אַרויסגעפאָהרען פון מאָסקווע, נאָר שוין נאָך 2 טעג זענען זיי גערופען געוואָרען אין קרעמל, וואו ס'איז פאָרגעקומען איבער זיי אַ געריכט און דער קלוגער סטאַלין האָט אריינגעטראָגען אַ נייעם פאָרשלאַג וועגען דעם, אַז ס'וואָלט גלייבער געווען, אַז ביידע אַלטע און פערדינסטפולע חברים זאָלען ווייטער בלייבען אין צענטראַל-קאָמיטעט, סטאַלין האָט געוואָלט וואַרטען אויף אַ בעסערער געלעגענהייט און די אָפּאָזיציע האָט פערשטאַנען, אַז דאָס איז נאָר אָפּגעלעגט געוואָרען זייער אורטייל.

כאַראַקטעריזירענדיג ווייטער די פּראָגראַם-שטימונגען פון דער אָפּאָזיציע, שטעלט זיך שעפער אָפּ אויף דער פראַגע, צי איז מעגליך, אַז טראָצקי זאָל ווערען דיקטאַטאָר אָדער זאָל בכלל קענען שפּילען די ראָל פון אַ נאַפּאָלעאָן אָדער מוסאָליני. לויט שעפער'ן איז טראָצקי אַ זעהר קלוגער מענש, מיט אַ זעלטענער אָריענטאַציע, אַ מענש מיט אַ געוואַלדיגען אָרגאַניזאַציאָנס-כּוח, אָבער אַ שלעכטער פּאָליטיקער אין ענגען זין פון וואָרט. ער האָט שטענדיג מיט אַ געוואַלדיגען טאַלאַנט פּראָפּאַגירט זיינע אָנשויאונגען אויף דער צוקונפט פון די סאָוויעטישע אידעען און סאָוויעטישע מלוכה, נאָר ער האָט זיך געמוזט אונטערוואַרפען סטאַלינען, וועלכער פערמאָגט נישט די מעלות פון טראָצקין, דערפאַר אָבער בעזיצט ער אַן אַנדער אייגענשאַפט: ער האָט געהאַט דעם כּח אוועקצושטעלען אָן אַ זייט און אפילו צו שווייגען דעם גרויסען טראָצקי.

טראָצקי האָט נאָך אַ מאַגישען איינפלוס אויף די מאַסען, און וואָלט נאָך געקענט דורכפיהרען עטליכע עקספּערימענטען, אָבער סטאַלין האָט שוין פאָראויסגעזעהען, אַז טראָצקי'ס נייע פּלענער זאָלען נישט האָבען קיין גרויסען ערפאָלג...

טראָצקי און זינאָוויעוו פיהלען זיך אין דער לאַגע פון סאַקאָ און וואַנזעטי, זיי פיהרען זיך ווי העלדישע מענשען, וועלכע קענען נישט דערלאָזען דעם זיג פון שונא אָהן קאַמף. שעפער גלויבט נישט, אַז זיי זאָלען שאַפען נייע קאַדרען פאַר אַ נייער קאָמוניסטישער פּאַרטיי, זיכער וועלען זיי אַרויסשטעלען אייגענע ליסטעס צו די וואהלען. ווען זיי האָבען אָבער געפּרובט עפענטליך אַרויסצוטרעטען בעת די יובילעאום-פייערונגען אין לענינגראַד האָט סטאַלין אויסגענוצט זיין גאַנצען אויטאָריטעט. סטאַלין האָט געצוואונגען דעם צענטראַל-קאָמיטעט אויסצושליסען זינאָוויעוו'ן און טראָצקין.

וואָס וועט ווייטער זיין?

פון איין זייט האַלט מען, אַז די לעצטע וואָכען האָט די אָפּאָזיציע געהאַט גרויסע ערפאָלגען און סטאַלין וועט זיך קענען דערהאַלטען ביי דער מאַכט נאָר דורך אָנווענדען כּח.

פון דער אַנדערער זייט ווייזט מען אָן אויף דער דיסציפּלינירטקייט פון די רוסישע מאַסען און אויף דער מידקייט נאָך די גרויסע געשעהענישען, סטאַלין ווערט בעטראַכט ביי יעדען פּויער און אַרבייטער אַלס דער סימבאָל פון שלום.

ש.

די שטים פון געוויסען און דער „גלאָס פּראַוודי".

די פּוילישע פּרעסע און דער שוואַרצבאַרד-פּראָצעס.

1.

דער שוואַרצבאַרד-פּראָצעס וועט אריינגעהן אין דער געשיכטע, ווייל אויף איהם איז פונאַנדערגעוויקעלט געוואָרען די בלוטיגע טראַגעדיע פון די בעציהונגען צווישען צוויי נעבען-איינאַנדער וואוינענדע פעלקער. און דער צוקונפטיגער היסטאָריקער, וועלכער וועט אין אַלע פּרטים שטודירען און בעשרייבען דעם פּראָצעס, זיין הינטערגרונד, פערלויף און נעבען-ערשיינונגען, וועט — אויב נישט מיט עקעל און עמפּערונג — איז יעדענפאַלס מיט שטוינונג — זיך אָפּשטעלען אויף איין קאַפּיטעל: אויף דער בעציהונג צום פּראָצעס מצד דער פּוילישער פּרעסע.

די לעגענדע דערצעהלט, אַז גלייכצייטיג מיט קריסטוס'ן איז פערמשפּט געוואָרען צום קרייץ אַ מערדער און גזלן בר רבא. און דער המון, וועלכער האָט געיובעלט אונטער דער גאַלגאַטע, אויף וועלכער עס איז אומגעקומען קריסטוס, האָט געוואַלדעוועט און געפאָדערט עס זאָל אַרויסגעגעבען ווערען דער גזלן: גיט אונז אַרויס בר רבא! האָט געהילכט איבער'ן טאָל.

גיט אונז אַרויס פּעטליוראַ'ן! — דאָס איז דער לייט-מאָטיוו פון דער פּוילישער פּרעסע, וועלכע האָט זיך פעראייניגט אַרום דעם לאָזונג אין אַ האַרמאָנישען כאָר: אָנהויבענדיג פון דער אָפּיציעלער פּאַט-אַגענטור, איבער די „דוואַ-גראָשעס" פון פערשידענע קאַליבערן, צום פּ.פּ.ס.'אישען „ראָבאָטניק" און סאַנאַטאָרישען „גלאָס פּראַוודי".

יעדער האָט דאָס געשריי געמאַכט אויף זיין שטייגער. „פּאַט" האָט זיך בעווויצעלט איבער דעם בעשולדיגטען שוואַרצבאַרד'ן; „ראָבאָטניק" האָט לכתחילה אָנגענומען אַ פּאָל מויל מיט וואַסער: ער קאָן נעבעך נישט זאָגען קיין וואָרט, כּל זמן ס'איז נישטאָ דער אורטייל, און ווען דער אורטייל איז געפאַלען, האָט ער איבּאיינעם מיט'ן „קוריער פּאָראַנני" געפאָדערט בר רבא'ן, „גלאָס פּראַוודי" האָט געמאָטעטן די אונגעהויערע אוקראַינישע טראַגעדיע מיט'ן קאַלטען פּאָליטיש-אַריטמעטישען אַרשין. אַלע אינאיינעם האָבען — בעוואוסטזיניג אָדער נישט-בעוואוסטזיניג — אַרויסגעוויזען אַ מערקווירדיגע טעמפּע אומפאַרשטענדניש פאַר דעם, וואָס האָט זיך אָפּגעשפּילט אין פּאַריזער געריכט.

דער אורטייל פון די 12 פּאַריזער געשוואָרענע האָט גאָרנישט געלערנט די פּובליציסטען פון „קוריער פּאָראַנני", „ראָבאָטניק" און „גלאָס פּראַוודי". 8 טאָג זענען געזעסען 12 פראַנצויזישע בירגער, אַרויסגעריסענע פון טומעל פון דער גרויסער וועלט הויפּט-שטאָדט. זייערע נעמען זענען נישט בעקאַנט און וועלען בלייבען אומבעקאַנט: דאָס געזעץ פערווערט זיי צו פּובליקירען. 12 פראַנצויזען, וואָס האָבען אפשר צום ערשטען מאָל געהערט וועגען דעם, וואָס האָט זיך אָפּגעטון אין אוקראַינע אין די יאָהרען 1918 — 1920 האָבען מיט דער גרעסטער אָנשטרענגונג און אויפמערקזאַמקייט זיך איינגעהערט צו די רייד פון די עדות, אַדוואָקאַטען און פּראָקוראָר און האָבען ענדליך אַרויסגעטראָגען אַנ'אורטייל, וואָס איז דיקטירט געוואָרען דורך זייער געוויסען: שוואַרצבאַרד איז אומשולדיג.

אָבער דער געוויסענס-שפּרוך פון די 12 אומבעקאַנטע פראַנצויזישע בירגער רעדט גאָרנישט צום געוויסען פון „גלאָס פּראַוודי" ער שטערט נישט דעם „גלאָס פּראַוודי" איבערצו'חזר'ען די בולט און בכיון צוגעטראַכטע מעשה, אַז שוואַרצבאַרד פאָהרט קיין רוסלאַנד, כּדי דאָרט אָפּצורוהען „נאָך דער שווערער אַרבייט פון מאָרד און פּראָצעס" און זיך אויסצודריקען מיט די ווערטער: „יודישע פּאַטריאָטען פון שוואַרצבאַרד'ס מין, וועלכע דינען גלייכצייטיג אין דער טשערעזווישאַקע".

ס'איז נישטאָ קיין שום צווייפעל, אַז ווען עס וואָלט געווען בעוויזען געוואָרען, אַז שוואַרצבאַרד איז אַנ'אַגענט פון טשע—קאַ, וואָלט ער אויף קיין רחמים מצד די געשוואָרענע נישט געקאָנט רעכענען. אין פראַנקרייך ווערט איצט געפיהרט אַ גראַנדיעזע פּראָפּאַגאַנדע געגען די באָלשעוויקעס, די דאָמינירענדע פּאָליטישע שטימונג אין לאַנד איז די אַנטי-באָלשעוויסטישע. דער פראַנצויזישער בירגער, פון וועמעס סביבה עס זענען רעקרוטירט געוואָרען די געשוואָרענע, האַסען די באָלשעוויקעס מיט אַלע נערוועו פון זייער נשמה. דאָס האָט צום בעסטען בעוויזען דער אורטייל פון געשוואָרענעם געריכט אין פּראָצעס פון גרוזינער מעראַבילישווילי, דעם מערדער פון באָלשעוויק נגשאַפעלי. אָבער די בעוויזען, אַז שוואַרצבאַרד האָט אַ שייכות צו די קאָמוניסטען זענען געווען אַזעלכע לעכערליכע, אַז אַ חוץ פּאַטעטישע אויסרופען פון אַדוו. ווילם האָבען זיי צו גאָרנישט געבראַכט.

די בעשולדיגונג אַליין האָט געמוזט פון דאָ ריזיגנירען, ווייל מ'קאָן דאָך נישט ווייט פערפאָהרען מיט אַ בריף פון אַ פּראָוואָקאַטאָר דובקאָווסקי, מיט אַ מיטאָלאָגישען עדות וואָלאָדין, וועלכער איז אַליין אַ מיטאַרבייטער פון אוקראַינישע בלעטער און אפילו מיט אויסגעשרייען פון שולגין'ען, אַז ער איז אין שוואַרצבאַרד'ס באָלשעוויזם טיף איבערצייגט און וואָס אָנבעלאַנגט בעוויזען — זאָלען זיי זוכען דאָס געריכט. די אויספאָרשונג וועגען מאָרד האָט געדויערט העכער אַנדערטהאַלבען יאָהר, די טעזע וועגען באָלשעוויזם איז אַרויסגערוקט געוואָרען תיכף נאָכ'ן מאָרד און נישט פעטליוראַ'ס צד, נישט די אָפּיציעלע בעשולדיגונג האָבען נישט בעוויזען צוצושטעלען צום פּראָצעס דעם שאָטען פון אַ ממשות'דיגען בעוויז אין דער הינזיכט.

„פּעטליוראַ איז דער גרויסער פיהרער פון אוקראַינישען פאָלק"—בלייבט עקשנות'דיג ביים זייניגען דער „גלאָס פּראַוודי" אויך נאָכ'ן אורטייל פון די געשוואָרענע. און זעהט נישט בלינדערהייט דעם ווידערשפּרוך, וואָס ליגט אין די בעגריפען „גרויסער פיהרער" און הונדערטער פּאָגראָמען. ווייל ממה נפשך: איז פּעטליוראַ געווען דער גרויסער פיהרער פון אוקראַינע, האָט ער בעזיצט דעם אויטאָריטעט און די השפּעה, וואָס אַ גרויסער פיהרער דאַרף פערמאָגען, דאַן האָט ער געקאָנט ווירקען, אַז די פּאָגראָמען זאָלען נישט פּאָרקומען, אָדער יעדענפאַלס, אַז זיי זאָלען אָפּגעשטעלט ווערען. האָט ער געקאָנט — און דאָס נישט געטון—דאַן פאַלט אויף איהם די גאַנצע לאַסט פון דער פעראַנטוואָרטליכקייט און שולד פאַר די פּאָגראָמען. אויב ווידער ער האָט קיין אויטאָריטעט נישט געהאַט, אויב ער האָט נישט פערמאָגט קיין שום השפּעה און אפילו זיינע אייגענע סאָלדאַטען, וואָס האָבען דורכגעשטאָכען קינדער מיט שפּיזען און געשענדעט פרויען מיט'ן געשריי „זאָל לעבען דער באַטקאַ פּעטליוראַ", האָבען איהם געהאָרכט ווי דעם פאַראַיאָהריגען שניי—דאַן איז ער נישט געווען קיין „גרויסער פיהרער", נאָר אַ געוועהנליכער אַוואַנטוריסט איינער פון די פילע אַוואַנטוריסטען, וואָס זענען דערהויבען און פערזונקען געוואָרען אין די כוואַליעס פון יענע שטורמדיגע יאָהרען.

די סכעמע פון פּראָצעס שטעלט „גלאָס פּראַוודי" פאַר אַזוי: שוואַרצבאַרד האָט דער'הרג'עט פּעטליוראַ'ן. „ווי אַזוי זאָל מען פערטיידיגען פאַר די ריכטער און פאַר דער וועלט אַזאַ טאַט"?... אויף דער פראַגע איז פון דער יודישער זייט געפאַלען אַ פּשוט'ער ענטפער: מ'דאַרף פאָרשטעלען דעם ערמאָרדעטען אַלס אַ מענשליכען מאָנסטרום, וואָס האָט זיך געבאָדען אין יודיש בלוט". מיט דעם צוועק האָבען לויט „גלאָס פּראַוודי" די יודישע קאָמיטעטען אָנגעהויבען צו זאַמלען אין זייערע קאַרטאָטעקעס אָהן אַ שיעור דאָקומענטען, די פערטיידיגער פון שוואַרצבאַרד'ן האָבען אָנגעהויבען ענטוויקלען אַ קאָלאָסאַלע פּראָפּאַגאַנדע. אויף דעם אַלעמען, האָבען די, וועלכע האָבען געקענט דעם ערמאָרדעטען אַטאַמאַן נאָר איין ענטפער: „קלאַמיעש, אָשטשערצאַ" (דו לייגסט, [פּ]פערלוימדער"!) „קלאַמיעש אָשטשערצאַ!" — קאָן ענטפערען די יודישע געזעלשאַפטליכע מיינונג דעם פּובליציסט פון „גלאָס פּראַוודי".

די מאַטעריאַלען וועגען די שוידערליכע געשעהענישען אין פּראָסקוראָוו, אוורוטש, פעלשטין, זשיטאָמיר א. אַ. וו. א. אַ. וו. א. אַ. וו. האָט מען אָנגעהויבען זאַמלען נישט אַדהאָק צוליב דעם שוואַרצבאַרד-פּראָצעס. ספּעציעלע קאָמיטעטען זענען געווען דערמיט פערנומען לאַנג פאַר דער טאַט פון שוואַרצבאַרד'ן, און אַ פערברעכען וואָלט געווען מצד דער יודישער געזעלשאַפט, ווען זי וואָלט כאָטש פאַר'ן משפּט פון דער געשיכטע נישט געוואָלט אָנגעקליבען די בלוטיגע בלעטלעך פון דער פּאָגראָם-עפּאָפּעיע. און אויב שוואַרצבאַרד'ס שאָס האָט צוגעאיילט דעם משפּט, דאַן האָט די יודישע געזעלשאַפט נישט געקאָנט טון עפּעס אַנדערש, ווי די אַלע אָנגעזאַמעלטע מאַטעריאַלען ברענגען פאַר'ן געריכט פון די געשוואָרענע. דעם טאַט און מאַס-געפיהל פון אַנרי טאָרעס האָט די וועלט צו פערדאַנקען, וואָס פאַר'ן פּאַריזער געריכט איז נישט פונאַנדערגעוויקעלט געוואָרען די גאַנצע שוידערליכע פּאָגראָם-מגילה, וועלכע איז איבערגעלאָזט געוואָרען פאַר די שטומע בלעטער פון די קומענדיגע געשיכטע-בעשרייבונגען.

ל. בראַנט.

קייזער און סאָלדאַט

ווילהעלם דער צווייטער און פעלדמאַרשאַל הינדענבורג.

— פון —

דר. א. מוקדוני.

דער קייזער איז אין גלות, דער קייזער איז פערטריבען געוואָרען פון זיין לאַנד און זיין טרייער סאָלדאַט האָט פערנומען זיין טהראָן.

דער קייזער איז פערגעסען געוואָרען און דאָס פאָלק פייערט זיין סאָלדאַט.

און געמיינט האָט מען, אַז דער געטרייער סאָלדאַט וועט דעם ענטקרוינטען קייזער צוריקגעבען זיין אַראָבגעפאַלענע קרוין.

דער סאָלדאַט דאַרף דאָך נויטיג אַ קייזער.

אָבער ניין; דער סאָלדאַט קען נישט צוריקרופען זיין פערטריבענעם קייזער, ער קען נישט אַרויפזעצען די אַראָבגעפאַלענע קרוין אויף זיין קייזערס קאָפּ.

דער סאָלדאַט מוז שטעהן אויף דער וואַך און היטען די פערשייטע רעפּובליק.

ווילהעלם דער צווייטער איז אַנ'ענטקרוינטער אויף אייביג, ער, ווילהעלם אַליין, חלום'ט שוין פון דעם נישט. ער האָט זיך פערלאָזען אַ בירגערליך בערדעל, ער האָט אַרויפגעצויגען אויף זיך אַ ציווילען רעקעל און האָט אויף זיין קאָפּ, וואָס האָט געטראָגען אַ שווערע האַרטע קרוין, אַרויפגעזעצט אַ ווייכען און צוקנייטשטען קאַפּעליוש.

ער איז אַנ'ענטקרוינטער אויף אייביג.

און נישט בלויז די פרעמדע און פיינדליכע וועלט האָט איהם ענטקרוינט, זיין אייגען פאָלק האָט איהם אויך ענטקרוינט.

ער איז געווען דער אומגליקס-קייזער פון דייטשלאַנד.

איז קייזער ווילהעלם, דער אומגליקס קייזער ענטקרוינט געוואָרען, אָבער די קייזערליכקייט איז נישט ענטקרוינט געוואָרען.

מיט דעם צאַר ניקאָלאַי איז דער מאָנאַרכיזם אַוועק פון רוסלאַנד, מיט דער ענטקרוינונג פון ווילהעלם דעם צווייטען איז דער מאָנאַרכיזם אין דייטשלאַנד נישט געשטאָרבען.

ווילהעלם'ן האָבען ענטקרוינט פראַנקרייך, ענגלאַנד און אַמעריקאַ.

דאָס דייטשע פאָלק האָט איהם ענטקרוינט ערשט די לעצטע יאָהרען.

שריפטשטעלער, פאָרשער און פּובליציסטען האָבען פאַר די לעצטע יאָהרען פאַר'ן דייטשען פאָלק אויסגעטון ממש נאַקעט איהר פון גאָט געזאַלבטען קייזער.

און ווי יאָמערליך, ווי עלענד דער דאָזיגער הערשער בחסד עליון זעהט אויס.

עס ליגט פאַר מיר אַ בוך פון עמיל לודוויג (אגב אַ יוד), וואָס הייסט „ווילהעלם דער צווייטער", דאָס בוך איז שוין פונאַנדערגעגאַנגען אין 150 טויזענד עקזעמפּלאַרען און איז מסתמא געלייענט געוואָרען פון מיליאָנען דייטשען.

דאָס דאָזיגע בוך ענטקרוינט ערשט דעם קייזער ווילהעלם דעם צווייטען.

מיט גרויס טאַלאַנט, מיט געוואַלדיגער געוויסענהאַפטיגקייט און מיט ברייטער און טיפער קענטניס איז דאָס בוך אָנגעשריבען.

דער פּראָפעסאָר געהט נאָך דעם קייזער ווי אַ שאָטען פון דעם טאָג פון זיין געבורט ביז זיין פּליטה איבער דער האָלענדישער גרעניץ.

אַ שרעק איז בעפאַלען דעם טאַטען, דער מאַמען, דעם זיידען, דער באָבען, אַלע קרובים און אַלע הויף-לייט ווען

(ווייטער זעה 7-טע זייט).

דאס לאדזער לעבען

1
דינסטאג
ז
מרחשון תרפ"ט

נאָוועמבער
זון-אויפגאנג 6.14
זון-אונטערגאנג 4.25
לענג פון טאָג 10.11

היינט איז חגא.

היינט, דינסטאָג דעם 1-טען נאָוועמבער איז אַ חגא-טאָג און די געשעפטען און די רעגירונגס-אינסטיטוציעס וועלען זיין געשלאָסען.

נייע טעלעפאָן-אויטאמאטען.

(ב) ביז-איצט זענען אינסטאַלירט געוואָרען אין לאָדז 10 אויטאָמאַט-טעלעפאָנען: אויףביידע וואָקזאַלען, אין „באַנק פאָלסקי", אין קרייז'געריכט, אויף דער הויפט-פאָסט, אין די וואַרטע-צימערן ביי די פאַבּריצער טראַמוואיען און אין די קאָנדיטאָרייען אויף פּשעיאַזד 2, זגיערזשער 55, „צענטראַל"— פּיעטרקאָווער 48 און פּיעטרקאָווער 225.

איצט האָט די דירעקציע פון די לאָדזער טעלעפאָנען זיך געווענדעט מיט אַ בקשה קיין וואַרשע, מען זאָל צושיקען אַ גרעסערע צאָהל טעלעפאָן-אויטאָמאַטען, וועלכע וועלען אינסטאַלירט ווערען אין דעם צפון-טייל פון שטאָט.

חשבונות פאַר טעלעפאָן-געשפּרעכען.

(ב) היינט האָט די פערוואַלטונג פון די לאָדזער טעלעפאָנען צושיקט אַלע אַבאָנענטען רעכנונגען פאַר'ן חודש נאָוועמבער און פאַר דער צאָהל געשפּרעכען איבער דער נאָרמע פאַר די חדשים יולי, אויגוסט און סעפּטעמבער.

אויך עקזעקוציעס.
דער ארבייטסלאזער פאנד און זיינע חובות.

(ס) מיר דערוויסען זיך, אַז עס איז פערהאַן אַ פּראָיעקט, אַז דער אַרבייטס-לאָזער-פאָנד זאָל בעקומען דאָס רעכט איינצומאָהנען זיינע חובות דורך אייגענע עקזעקוציע-אָרגאַנען, און אויך האָבען דאָס רעכט צו קאָנטראָלירען די אַרבייטס-ליסטע און די אויסצאָהל-דאָקומענטען אין די אַרבייטס-אַנשטאַלטען.

ראַדיא
אין די לאדזער פליה-ליניע.

(פּ) צוליב דער אַלץ-שטייגענדער בעוועגונג אויף דער פליה-ליניע איז ענטשטאַנען אַ פּראָיעקט צוליב קאָמוניקאַציע און אינפאָרמאַציע-צוועקען איינצואָרדנען עטליכע ראַדיאָ-אַנגעבּונגס-סטאַציעס, אין פערשידענע פונקטען פון דער פליה-ליניע. דער פּלאַן האָט פאַר לאָדז נישט געהאַט קיין ערפאָלג, ווייל דער קאָמוניקאַציע-מיניסטער האָט ערקלערט, אַז עס זענען נישט פאַרהאַן גענוג קרעדיטען אין דעם בודזשעט פון דעם מיניסטעריום און וועגען אַזאַ ראַדיאָ סטאַציע אין לאָדז, וועט מען קענען אָנהויבען רעדען ערשט איבער אַ יאָהר.

70.000 ערד-אַרבייטער
צוריקגעקומען פון דייטשלאַנד.

(ס) צוליב דעם, וואָס עס האָט זיך אין דייטשלאַנד פערענדיגט דער סעזאָן פון די ערד-אַרבייטען, האָבען אָנגעהויבען צוריקצוקומען די ערד-אַרבייטער, וועלכע זענען אַרויסגעפאָהרען פון פּוילען קיין דייטשלאַנד אויף ערד-אַרבייט.

עס האָבען זיך שוין צוריקגעקערט 70 טויזענד אַרבייטער.

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41-32
ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און מין-שוואַכע קראַנקהייטען. מיט היידראָנעס-קאָמער לאַמפּען (האָר-אויספאַל).
נעמט אָן פון 10—8 און פון 3—8 אָוונט.

קאָנטראָלע פון רעזערוויסטען.

(מ) מאָרגען, מיטוואָך, דעם 2. נאָוועמבער דאַרפען זיך שטעלען צו די קאָנטראָל-קאָמיסיעס פאָלגענדע רעזערוויסטען און לאַנד-שטורם (פּאָספּאָליטע-רושעניע).

קאַטעגאָריע A, C און C1 פון יאָהרגענג 1901, 1899, 1887 אַלע אָהן אונטערשיד, און די יאָהרגענג 1890 ביז 1898, וועלכע האָבען זיך אין די יאָהרען 1925 און 1926 געדאַרפט צושטעלען און צוליב געוויסע סיבּות זיך נישט צוגעשטעלט.

די וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון פּ. ק. או I (פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט 2, 3, 5, 8, 9 און 11).

יאָהרגאַנג 1899 מיט די פאַמיליען-נעמען Mi ביז Mz, אין די קאָשאַרען פון 31-טען פּולק. (קאָנסטאַנטינער 62).

יאָהרגאַנג 1901 מיט די פאַמיליען-נעמען A, C און E אויף לעשנאַ 7/9 (קאָשאַרען פון 28 פּולק.)

די וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון'ם פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט 7 יאָהרגאַנג 1899 מיט די פאַמיליען-נעמען T ביז Z אין לאָקאַל קאָנסטאַנטינער 81, (קאָשאַרען פון 4 סאַניטאַרען באַאָן.

יאָהרגאַנג 1901 מיט די פאַמיליען-נעמען A ביז J אויף לעשנאַ 7/9 (קאָשאַרען פון 28 פּולק)

דאָנערשטאָג דעם 3 נאָוועמבער: די וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון פּ.ק.או I (פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען 2, 3, 5, 8, 9 און 11) יאָהרגאַנג 1899 מיט די פאַמיליען-נעמען N און O אויף קאָנסטאַנטינער 62 (קאָשאַרען פון 31 פּולק)

יאָהרגאַנג 1901 מיט די פאַמיליען-נעמען אויף B אויף לעשנאַ 7/9 (קאָשאַרען פון 28 פּולק)

די וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון פּ.ק.או I. פּאָליציי קאָמיסאַריאַט 10 יאָהרגאַנג 1899 מיט די פאַמיליען-נעמען A ביז J אויף קאָנסטאַנטינער 81 (קאָשאַרען פון 4 סאַניטאַרען באַאָן)

פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט I, יאָהרגאַנג 1901 מיט די פאַמיליען-געמען K ביז P אויף לעשנאַ 7/9 (קאָשאַרען פון 28 פּולק)

די קאָנטראָל-קאָמיסיעס הויבען זיך אָן פּינקטליך 9 אין דערפריה. די רעזערוויסטען דאַרפען זיך צושטעלען פּינקטליך מיט זייערע מיליטערישע און פערזענליכע דאָקומענטען.

לאדזער קרייז-קאָנפערענץ פון פּ. פּ. ס.
אָפּאָזיציע צו דער רעגירונג — פּ. פּ. ס. נעהמט איבער די מאכט אין דער לאדזער שטאָט-פערוואלטונג.

(:) עהערנעכטען איז אין זאַל פון „פילהאַרמאָניע" פאָרגעקומען די קרייז-קאָנפערענץ פון פּ.פּ.ס.

מיט אַ פּאָליטישען רעפעראַט איז אַרויסגעטרעטען דעפּוטאַט פּיזשאַקי וועלכער ערקלערט, פאַרוואָס פּ.פּ.ס. איז אַריבער אין אַ שאַרפער אָפּאָזיציע צו דער רעגירונג.

נאָך אַ דיסקוסיע איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע אין וועלכער עס ווערט געזאָגט: „די צווישען קרייז קאָנפערענץ פון פּ. פּ. ס. סאָלידאַריזירט זיך מיט דער שטעלונג פון דער פּאַרטיי וועגען פיהרען אַ שאַרפע אָפּאָזיציע בנוגע דער רעגירונג און דריקט איהר אויס דעם פולען צוטרוי.

בנוגע דער קינפטיגער אַרבייט אין דער לאָדזער זעלבּסטפערוואַלטונג, איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז צוליב דער פעראַנטוואָרטליכקייט פון פּ. פּ. ס. פאַר דער קינפטיגער שטאָט-ווירטשאַפט איבערצונעהמען די גאַנצע מאַכט אין לאָדזער מאַגיסטראַט. עס זענען דערביי ענטגילטיג בעשטעטיגט געוואָרען פאָלגענדע קאַנדידאַטורען; אַלס שטאָט-פּרעזידענט — דעפּוטאַט זיעמיענצקי; וויצע-פּרעזידענטען — ד"ר וויעלינסקי און ראַט-מאַן ראַפּאַלסקי; אַלס פּרעזעס פון שטאָט-ראַט — אינזשינער האַלצגרעבער און איין לאַוניק — ה' פּורטאַל. די איבּריגע לאַוניקעס וועלען בעשטעטיגט ווערען נאָכדעם, ווי עס וועט קומען צו אַ הסכם מיט די אַנדערע סאָציאַליסטישע גרופּירונגען.

הונגער-שטרייק פון פּאָליטישע ארעסטירטע אין טורמע אויף גדאנסקא.

(§) ווי מיר דערוויסען זיך דויערט פון פרייטאָג דעם 28-טען ד. ח. אָן אַ הונגער-שטרייק פון די פּאָליטישע אַרעסטאַנטען אין דער טורמע אויף גדאַנסקאַ 13.

דער שטרייק איז ענטשטאַנען צוליב דעם, וואָס די אַרעסטירטע האָבען אַרויסגעשטעלט אַ רייהע פאָדערונגען, וועלכע דער פּראָקוראָר איז נישט נאָכגעקומען.

די אַרעסטירטע האָבען געפאָדערט: 1) פרייע קאָמוניקאַציע צווישען די אַרעסטירטע, סיי צווישען די, וועלכע זיצען שוין אָפּ זייער שטראָף, סיי צווישען די, וועלכע געפינען זיך אונטער דער אויספאָרשונג; 2) פרייען אויסוואהל פון אַרעסטירטע מיט וועלכע מען דאַרף זיצען אין איין קאַמער; 3) אָפּשאַפען די פיזישע שטראָפען, ווי פערוועהרען זיך צו זעהן מיט די קרובים, נישט אַריינלאָזען קיין עסען פון דרויסען א. ד. גל.; 4) היילען די צעהן ביי די אַרעסטאַנטען זאָל אַ פּריוואַטער דאַנטיסט, אויף די קאָסטען פון דער טורמע-אַדמיניסטראַציע; 5) פּריש שטרוי אין די שטרוי-זעק; 6) אויפשטעהן 7 אַ זייגער אינדערפריה און לעשען די עלעקטריע 11 אַ זייגער אויף דער נאַכט; 7) פערלענגערען די צייט פון שפּאַציר פאַר קראַנקע 4 שעה און פאַר געזונדטע 3 שעה אַ טאָג; 8) פערלענגערען די צייט פון די זעהונגען פון 30 מינוט ביז 2 שעה; 9) אָפּשאַפען דעם צוואַנג זיך צו שטעלען צום אַפּעל צו פאָרלעך; 10) געמיינזאַמער שפּאַציר פאַר אַלע אַרעסטירטע צוזאַמען.

פון די אַלע פאָדערונגען האָט דער פּראָקוראָר שמיט נאָכגעגעבען נאָר איינע: פריש שטרוי אין די שטרוי-זעק.

די הונגערענדע אַרעסטאַנטען נעהמען נישט אָן קיין עסען סיי פון אינווייניג, דאָס טורמע-עסען, סיי פון דרויסען, וואָס עס ברענגען די פאַמיליעס. ווי לאַנג דער הונגער-שטרייק וועט דויערען איז נישט בעוואוסט.

אָפּקלאַנגען פון מאָרד אויף וואָלבאָרסקא גאַס.

דער מאָרד אין דער שענק אויף וואָלבאָרסקאַ 12 האָט אויפגערודערט די גאַנצע דאָרטיגע אומגעגענד. מ'האַלט אין איין רעדען און קאָמענטירען דאָס שרעקליכע געשעהעניש. הגם די אויספאָרשונג האָט זיך שוין אָנגעהויבען און אייניגע פון די, וואָס האָבען זיך געפינען אויפ'ן אָרט פון'ם געשעהעניש, זענען שוין אויסגעפאָרשט געוואָרען, געהען נאָך אַרום פערשידענע ווערסיעס וועגען דער גאַנצער געשיכטע.

וועגען דער פּערזאָן פון'ם ערמאָרדעטען, דערצעהלט מען, אַז ער איז געווען אַ רוהיגער מענש. ער איז אַלט געווען עטליכע און פערציג יאָהר און האָט געהאַט עטליכע קינדער, וואָס דער עלטערער פון זיי איז ערשט מיט אַ קורצער צייט צוריק אַוועקגעפאָהרען קיין דייטשלאַנד אויף אַרבייט.

פּיאָטרקאָווסקי גופא האָט לעצטענס אויך געהאַנדעלט. אין לאַסק האָט ער בעהאַט אַ גוטען נאָמען. ערשט מיט אַ וואָך צוריק האָט ער אין לאָדז ביי אַ בעוויסען דאָלינסקי (פּעטריקאָווער 25) געקויפט אַ פּעקעל טעקסטיל-סחורות מיט וועלכע ער האָט געזאָלט הויזירען איבער די דערפלעך פון דער אומגעגענד.

אין דער שענק אויף וואָלבאָרסקאַ איז ער אַריינגעקומען אין דער בעגלייטונג פון'ם „געהיים-אַגענט, וועלכער האָט איהם שפּעטער דערשאָסען. וועגען דעם דאָזיגען אַגענט דערצעהלט מען, אַז ער האָט מיט אַ קורצער צייט צוריק געמאַכט אויף אַ יודישען יונגענמאַן אַ בלבול און איהם אונטערגעוואָרפען אומלעגאַלע ליטעראַטור. צום גליק האָט דאָס געריכט איהם בעפרייט.

וועגען דעם דאָזיגען געהיים-אַגענט, וואָס מ'רופט איהם „פּיפּקע", דערצעהלט מען ווייטער, אַז בעת ער האָט דערשאָסען פּיאָטרקאָווסקי'ן האָט ער די צווייטע קויל איהם אַריינגעשאָסען האַלטענדיג פּיאָטרקאָווסקי'ן ביים אַרבּעל, ווען ער איז שוין געווען פערוואונדעט, און נישט געקענט ענטלויפען.

די ידיעה, אַז פּיאָטרקאָווסקי איז דערשאָסען געוואָרען האָט זיך באַלד פאַנאַנדערגעטראָגען אויך אין דער אומגעגענד. סוחרים, וואָס זענען היינט געקומען האָבען אין דער רעסטאָראַציע דערצעהלט, אַז זיי האָבען נעכטען וועגען דעם שוין געהערט אין לאַסק, ווידאַוואַ א. אַנד.

זונטאָג אין אָוועגד האָט מען וועגען פּיאָטרקאָווסקי'ס טויט מיטגעטיילט זיין ברודער און פרוי, וועלכע זענען אַהערגעקומען. דער ברודער האָט מיטגעבּרענגט דעם ערמאָרדעטענס טלית.

וועגען דעם אַרעסטירטען מענדיל קופערמאַן גיט מען איבער, אַז ער איז אַריינגעקומען אין דער רעסטאָראַציע צופעליג. דער הויז-ווירט, ווערמען קופערמאַן איז שולדיג פאַר 2 קוואַרטאַלען דירה-געלד האָט שוין אָנגעשריבען אַ ביטע אויף אָנצוקלאָגען איהם אין געריכט און איהם אַרויסגערופען צו וואָרנען. דערווייל איז פאָרגעקומען דער פאַל און ער איז אַרעסטירט געוואָרען.

Dr. med. M. GLAZER
ul. ZIELONA Nr. 6
טעלעפאָן 45-40
הויט-און וועגערישע קראַנקהייטען
נעמט אָן פון 8—9⁰⁰, 12—2 און 7—8 אָוו.

צום 10-יעהריגען יובּליי פון דער באלפור-דעקלאראציע

די פייערליכע אַקאַדעמיע, וואָס ווערט איינגעאָרדענט דאָנערשטאָג, ד. 3. נאָוועמבער אין אָוועגד אין פילהאַרמאָניע-זאַל לכבוד דעם 10-יעהריגען יובילעאום פון דער באַלפור-דעקלאַראַציע, פערשפּרעכט צו זיין זעהר אימפּאָזאַנט. מיט רעדעס וועלען אַרויסטרעטען אָנגעזעהענע פּערזענליכקייטען. אויסערדעם וועט זיך בעטייליגען אַ גוט איינשטודירטער כאָר און אָרקעסטער. די אַרטיסטיש-דעקאָראַטיווע לייטונג האָט איבערגענומען ה' ד"ר ל. פּאָלעק. אין דער אַקאַדעמיע וועלען זיך אויך בעטייליגען דעלעגאַציעס פון פערשידענע אָרגאַניזאַציעס מיט די פעהנער.

די פרטים פון פּראָגראַם וועלען נאָך בעזונדערס מיטגעטיילט ווערען.

* * *

צוליב דעם 10-יעהריגען יובילעי פון דער באַלפור-דעקלאַראַציע האָט דאָס אָרטיגע ביוראָ קרן-קימת פּראָקלאַמירט אַ זאַמעל-אַקציע מיט'ן צוועק איינצושרייבען דעם שאַפער פון דער דעקלאַראַציע, לאָרד באַלפור, אין גאָלדענעם בוך פון „קרן קימת לישראל".

אַלס זאַמעל-מאַטעריאַל צו דער אַקציע וועלען בענוצט ווערען די נייע נאַציאָנאַל-פאָנד-מאַרקען, וואָס וועלען פערשפּרייט ווערען דורך די מיטגלידער פון די יוגענד-אָרגאַניזאַציעס און וועלען אויך פונאַנדערגעשיקט ווערען צו די ציוניסטישע עסקנים און סימפּאַטיקער.

אין די אַפּטייקען.
היינטיגע נאַכט-דיזשורען.

(§) היינט ביינאַכט דיזשורירען פאָלגענדע אַפּטייקען: ל. פּאַוולאָווסקי (פּעטריקאָווער 307); ס. האַמבורג (גלובנאַ 50); ב. גלוכאָווסקי (נאַרוטאָוויטש 4); י. סיטקיעוויטש (קאָפּערניק 26); אַ. כאַרעמזאַ (פּאָמאָרסקאַ 10); אַ. פּאַטאַש (פּלאַץ קאָשטשעלני 10).

גיפטיגע שוואָמען.

(§) נעכטען איז די פּאָגאָטאָוויע אַרויסגערופען געוואָרען אין צוויי פאַלען פון פער'סמ'ען זיך מיט שוואָמען; אויף פאַבּיאַניצער שאָסע האָט זיך פער'סמ'ט מיט שוואָמען, די פאַמיליע קאַטשמאַרעק (אַ פאָטער, מוטער און 3 זיהן). די אַלע געליטענע האָט די פּאָגאָטאָוויע אין אַ שווערען צושטאַנד אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

אויף דאָמבּראָווסקאַ 46 האָט זיך פערסמט אויך מיט שוואָמען די פאַמיליע קאַנטאָר, אַ פרוי, מאַן און 2 קינדער.

אַ פארשטעהער פון אַלוועלט-ליכען יודישען אינוואַלידען-פערבאַנד אין לאדז.

אין אונזער שטאָדט ווײלט איצט אַ פאָרשטעהער פון דעם עקזעקוטיוו פון דער אַלוועלטליכער אָרגאַניזאַציע פון די אלמנות און יתומים פון די קריגס-געפאַלענע ה' אַדאָלף טרוימאַן פון וואַרשאָ. ה' טרוימאַן ווײלט אין אונזער שטאָדט, בכדי דאָ צו אָרגאַניזירען אַ זעלבּסטשטענדיגען פערבאַנד פון די יודישע קריגס-אינוואַלידען און אלמנות און יתומים פון די קריגס-געפאַלענע. אַזעלכע פערבאַנדען עקזיסטירען שוין אין אַ סך שטעדט פון פּוילען.

ה' טרוימאַן וועט היינט דינסטאָג פון 12 ביז 1 און פון 4—6 אויפנעהמען די פּראַאינטערעסירטע אין לאָקאַל פון „התאחדות", שענקעוויטשאַ 3/5.

טויט ביי דער אַרבייט.

(א) אין פאַבּריק אויף זגערזשער 69 איז פון'ם עלעקטרישען שטראָם אויף טויט דער'הרג'עט געוואָרען דער אַרבייטער יוזעף מנישעווסקי.

ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע: פייערונגען לכבוד דעם 10-יעהריגען יובילעאום פון דער
אָרגאַניזיר-קאָמיטעט פון די באַלפור-פייערונגען אין לאָדז.
באַלפור-דעקלאַראַציע

פראָגראַם:

I.
דאָנערשטאָג, 11 אַ זייגער פריה — שילער-צוג צו דער סינאַגאָגע אויף קאָשטשושקי-אַלעע, וואו עס וועט פאָרקומען אַ פייערונג פאַר דער שול-יוגענד.

II.
7 אַ זייגער אין אָוונד —
יוגענד-פאַקעל-צוג
דורך די גאַסען פון דער שטאָדט צום פיל-האַרמאָניע-זאַל.

III.
8.30 אַ זייגער אָוונד —
פייערליכע אַקאַדעמיע
אין פילהאַרמאָניע-זאַל (נאַרוטאָוויטשאַ 20)

1) רעדנער: דעפ. ד"ר ראָזענבלאַט, דעפ. א. לעווינסאָן, ד"ר מ. הינדעס (וואַרשאַ): 2) אָרקעסטער; 3) כאָר.
בילעטען צו דער אַקאַדעמיע שוין צו בעקומען אין ציוניסט. ביוראָ (צעגעלנ. 4), אין „מזרחי" (קילינסקי 44) „התאחדות" שענקעוויטשאַ 3/5.

געהיימניש פונ'ם געפונענעם טויטען-קערפער אין קאָנסטאַנטין

נאָך נישט אויפגעקלערט: מאָרד אָדער זעלבסטמאָרד; — מען ווייסט נאָך נישט ווער ער איז — נעכטען קובר געווען דעם טויטען קערפער.

(פון אונזער ספעציעלען שליח).

דאָס שרעקליכע געהיימניש, וואָס האָט זיך געשאַפען צוליב דעם געפונענעם נאַקעטען יודישען בר-מנן אין קאָנסטאַנטין איז עד-היום אויף קיין האָהר נישט קלאָהרער געוואָרען, נישט קוקענדיג אויף אַלע בעמיהונגען פון דער פאָליציייאישער מאַכט און די אָנשטרענגונגען פון דער יודישער בעפעלקערונג אין קאָנסטאַנטין האָט זיך נישט איינגעגעבען צו דערוויסען ווער ס'איז דער געפונענער בר-מנן.

נעכטען און עהערנעכטען זענען אויפ'ן גרונד פון די ידיעות, וואָס האָט וועגען דעם געהיימנישפולען ענין איבערגעגעבען דער „נייער פאָלקסבלאַט", געקומען קיין קאָנסטאַנטין מאַסען מענשען פון לאָדז, לוטאָמירסק, שאַדעק א. א. שטעט. כדי צו בעקוקען דעם געפלמסטען בר-מנן און איהם צו דערקענען. די פאָליציייאישע מאַכט האָט נישט געמאַכט קיינעם קיין שום שטערונגען, נאָר ליידער האָט קיינער נישט געוואוסט ווער דער דער'הרג'ערטער איז, די פראָקוראַטור האָט דעריבער פעראָרדענט דעם מת צו פאָטאָגראַפירען אין עטליכע פאָזעס און איז נאָכגעקומען די ביטע פון דער יודישער קהלה אין קאָנסטאַנטין צו ערלויבען דעם מת קובר צו זיין אויפ'ן יודישען בית-עולם לויט'ן יודישען דין.

אויך איז דער אויספאָרשונג לעת עתה נישט געלונגען גענוי פעסטצושטעלען, צי מ'האָט דאָ צו טון מיט אַ שוידערליכען מאָרד אָדער גאָר מיט אַ זעלבסטמאָרד. פאַר דער ערשטער השערה זאָגען זיך אַרויס די פאַקטען, וואָס דעם מת האָט מען געפונען אַ נאַקעטע און ערשט אויף צומאָרגענס האָט מען געפונען עטליכע קליידער-שטיקער פון ערמאָרדעטען, וועלכע זענען געווען בעגראָבען אין דער ערד אויף פערשידענע ערטער, נישט ווייט פון דעם אָרט, וואו דער מת איז געפינען געוואָרען, די השערה וועגען אַ זעלבסטמאָרד איז געקומען צוליב דעם וואָס בעת'ן פלמסען האָט מען געפונען אין מאָגען פון דעם געפונענעם שפורען פון קאַרבאָל-עסענץ. דער מאָגען איז געווען אינגאַנצען פערברענט פון קאַרבאָל. מ'קאָן אָבער אויך אָנגענומען, אַז מ'האָט דעם ערמאָרדעטען פאַר'ן אויספיהרען דעם מאָרד ספעציעל געגעבען צו טרינקען קאַרבאָל די אויספאָרשונג ווערט ווייטער ענערגיש געפיהרט, מ'זוכט די מאַרינאַרקע, אָדער דעם פאַלטא פון ערמאָרדעטען, ווייל מ'רעכענט, אַז דאָרט וועט געפינען ווערען אַ דאָקומענט פון דעם ערמאָרדעטען, איינס איז זיכער, אַז דער ערמאָרדערטער איז נישט פון אַרום ק. נ. סטאַנטין. דעריבער האָט זיך נעשאַפען אויך די קאָנצעפציע, אַז דער ערמאָרדערטער איז געבראַכט געוואָרען שוין אַ טויטער ערגעץ פון אַ ווייטען אָרט

דער טויטער קערפער פון אונבעקאַנטען יודען.

און איז אוועקגעלעגט געוואָרען אויפ'ן יודישען בית-עולם.

ווי בעוואוסט, זענען גלייך נאָך דער שרעקליכער ענטדעקונג אויפ'ן קאָנסטאַנטינער יודישען בית-עולם צ'רעסטירט געוואָרען דער קברות-מאַן מענדעל און קוטנער און 2 יודישע פאַר-פעלקער, ווי זיי דערצעהלען קאָצקער נשרפים, וועלכע האָבען זיך זייט 3 טעג אויפגעהאַלטען ביים קברות-מאַן אין דער שטוב. צוליב'ן פעהלען פון וועלכע ס'איז בעוויזען זענען אַלע אַרעסטירטע נעכטען בעפרייט געוואָרען.

* * *

זונטאָג ביינאַכט איז ביים קאָנסטאַנטינער רב ר' חיים ראַדזינסקי פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג פון די קאָנסטאַנטינער חשובי העיר. די פערזאַמלונג האָט זיך בעשעפטיגט מיט דער פראַגע ווי אַזוי זיך נוהג צו זיין מיט דעם געפונענעם הורג. נאָך לענגערע דעבאַטען איז בעשלאָסען געוואָרען זיך צו ווענדען צו דער פּראָקוראַטור נאָך אַנ'ערלויבעניש קובר צו זיין דעם מת אויפ'ן יודישען בית-עולם, אָנצונעהמען די היפּאָטעזע, אַז מ'האָט דאָ צו טון מיט אַ מאָרד און נישט מיט קיין זעלבסטמאָרד אַדורכפיהרען די לויה כדין אויפ'ן חשבון פון קהל און צו געבען דעם ערמאָרדעטען אַ בכבוד'ע קרקע און בכלל זיך נוהג זיין מיט'ן ערמאָרדעטען ווי מיט אַ מת-מצוה.

נעכטען צרום 4 אַ זייגער נאָכמיטאָג האָבען זיך יודען פון קאָנסטאַנטין פערזאַמעלט אויפ'ן יודישען בית-עולם, וואו ס'איז פאָרגעקומען די טהרה און קבורה פון דעם געפונענעם ערמאָרדעטען יוד. ביים אָפענעם קבר האָט דער קאָנסטאַנטינער רב געהאַלטען אַ ריהרענדען הספד, בעת וועלכער פיל מענשען האָבען געוויינט. די יודישע קהלה אין קאָנסטאַנטין האָט אויך אַדורכגעפיהרט אַלע פאָרמאַליטעטען, אַז אויב ס'וועט זיך מעלדען ווען עס איז אַ פרוי פון דעם ערמאָרדעטען זאָל זי נישט דאַרפען בלייבען קיין עגונה.

די יודען אין קאָנסטאַנטין לעבען נאָך אַלץ אונטער'ן רושם פון דער זעלטענער פאַסירונג.

פּראָטעסטען געגען די שטרענגע שטייער-עקזעקוציעס

אין צענטער. סוחרים-פעראיין

(—) אין צוזאַמענהאַנג מיט דער אַקציע, וועלכע עס האָבען אונטערגענומען אַלע ווירטשאַפטליכע פעראיינען אין לאָדז צוליב דער נאָוועליזאַציע פון אומזאַץ-שטייער, האָט דער צענטראַלער פעראיין פון סוחרים און אינדוסטריעלער אין לאָדזער וואָיעוואודזטוואָ (פעטריקאָווער 10) צוגעשיקט צום פינאַנץ-מיניסטער פאָלגענדע טעלעגראַמע:

„מיר האָבען די עהרע איבערצושיקען דעם ה' פינאַנץ'מיניסטער פאָלגענדע רעזאָלוציע, וועלכע איז אָנגענומען געוואָרען דורך אַלע מיטגלידער אויף אַ מיטינג, וועלכער איז פאָרגעקומען דעם 27 אָקטאָבער.

די פערזאַמעלטע ווענדען זיך צו דער פעראיינס-מאַכט מיט אַ בקשה אונטערצונעהמען שריט אין פינאַנץ-מיניסטעריום, כדי אַדורכצופיהרען ענדערונגען אין דעם געזעץ וועגען אינדוסטריע-שטייער.

די לאָדזער סוחרים האָבען שוין נישט איינמאָל געפאָדערט אָפּצושאַפען די פאַטענטען אין דעם אומזאַץ-שטייער, וועלכע שלינגען אָפּט מאָל איין כמעט דאָס גאַנצע פערדינסט פון די אינטערנעהמונגען.

צוליב דעם. וואָס דאָס מיניסטעריום טרעט צו צו אַ נאָוועליזאַציע פונ'ם געזעץ וועגען די פאַטענטען, פאָדערן די פערזאַמעלטע, אַז עס זאָלען אין זכט גענומען ווערען די וואונשען, וועלכע עס זענען שוין נישט איינמאָל אַרויסגערוקט געוואָרען און וועלכע האָבען פאַרן ווירטשאַפטליכען לעבען פון לאַנד אַ קאַפּיטאַלע בעדייטונג.

(§) נעכטען איז פאָרגעקומען אַנ'אויסערגעוועהנליכע אַלגעמיינע פערזאַמלונג

פון סוחרים-דעטאַליסטען

(פעטריקאָווער 31) אויף דער פערזאַמלונג איז אָנגענומען געוואָרען אַ שאַרפע רעזאָלוציע געגען די איצט אָנגענומענע עקזעקוציעס-מעטאָדען. די פערזאַמעלטע האָבען אויסגעוועהלט אַ דעלעגאַציע, וועלכע דאַרף די רעזאָלוציע איבערגעבען דעם פרעזעס פון פינאַנץ-אַמט.

דער פעראיין פון סוחרים - דעטאַליסטען האָט אַרויסגעשיקט צום פינאַנץ-מינ. טשעכאָוויטש פאָלגענדע טעלעגראַמע:

„צוליב דער צוגעגרייטער רעפאָרם פון די אומזאַץ-שטייערן, שטעלען מיר פעסט, אַז דער שטייער אין איצטיגען פאָרם איז שעדליך פאַר דעם ווירטשאַפטליכען לעבען. די אַלגעמיינע פערזאַמלונג האַלט, אַז אַ גרונדליכע נאָוועליזאַציע איז אונבעדינגט נויטיג און לעגט פאָר צו נעהמען שטייערן נאָר פון דער ערשטער קוועלע, ד. ה, ביי די פּראָדוצענטען און אימפאָרטערען. אויך לעגען זיי פאָר אָפּצושאַפען די פאַטענטן.

— זונטאָג איז אין לאָקאַל פון

קאָלאָניאַל-קליינהענדלער-פערבאַנד

(צעגעלניאַנאַ 15), אונטער'ן פאָרזיץ פון וויצע-פרעזעס ה' גאָטליב, פאָרגעקומען אַ שטורמישע מאַסען-פערזאַמלונג, אויפ'ן טאָג-אָרדנונג:

1) די פעראָרדנונג פון שטרענג איינמאָהנען די פערלעגענע שטייערן; 2) וועגען פערטרעטונג פון קליינהענדלער אין דער האַנדעלס-קאַמער; 3) וועגען ענדערען די שטרענגע סאַניטאַרע-פאָרשריפטען פאַר קאָלאָניאַל-געוועלבער און 4) וועגען פערלענגערן די האַנדעלס-צייט.

נאָכדעם ווי ס'האָבען גערעדט די ה"ה גאָטליב, שווייצער, יאַבלאָנסקי ווייַנבערג, ווילהעלם מאָגילעווסקי, נאָווינסקי אייזענבוים א. אַנד. איז אָנגענומען געוואָרען פאָלגענדע רעזאָלוציעס:

1) ווענדען זיך צו דער געהעריגער מאַכט דאָס זי זאָל אין הסכם מיט דעם אַרט. 94, פון די פאָרשריפטען וועגען אומזאַץ-שטייער, צוריקציהען די עקזעקוציע-שריט, פון דעם אומזאַץ-שטייער פון די יאָהרען 1923—25, און די נישט פערמעגליכע שטייער-צאָהלער, אינגאַנצען בעפרייען פון דעם שטייער;

2) בנוגע דער האַנדעלס-קאַמער, ווערט אַרויסגעטראָגען אַ פּראָטעסט דורך די פערזאַמעלטע געגען איגנאָרירען דעם קליינהענדלער'טום און די קינפטיגע האַנדעלס קאַמערן.

3) בנוגע די סאַניטאַרע פאָרשריפטען, ווענדען זיך צו די ניי-געוועהלטע יודישע ראַטמענער, זיי זאָלען זיך פעראינטערעסירען מיט דער אָנגעלעגענהייט.

*

(§), פרייטאָג פאָהרט קיין וואַרשאָ אַ ספעציעלע סוחרים-דעלעגאַציע, וועלכע וועט אינטערווענירען ביים מיניסטער טשעכאָוויטש.

איידער די דעלעגאַציע וועט אַרויספאָהרען קיין וואַרשאָ, וועלען קיין לאָדז קומען סענאַטאָר טרוסקער און דעפּוטאַט ווישליצקי, כדי אויפ'ן אָרט זיך צו בעקענען מיט דעם גאַנצען ענין.

שכור'הייט דער'הרג'עט זייער קאָלעגע.

(§) באָלעסלאַוו וואַרעצקי (נאַפּיורקאָווסקי 23) קאַראָל ראַטאַיסקי (פאַביאַניצער שאָסיי 37) און לעאָפּעל קעלער (קרוטשע 6) האָבען זיך אָנגעשכור'ט און פון רעסטאָראַציע אַוועק אַ היים, אויפ'ן וועג האָבען זיי זיך צווישען זיך צוקריגט און מיט לעדיגע פלעשלעך אַזוי צושלאָגען, אַז מ'האָט געמוזט צו זיי אַרויסרופען די פאַגאָטאָוויע. די שכור'ע האָט מען אַרעסטירט און אָפּגעפיהרט אין 13 פאָליציי-קאָמיסאַריאַט, קעלער איז אַזוי צושלאָגען געוואָרען, אַז ער איז פון די וואונדען געשטאָרבען.

זיינע חברים זענען אַרעסטירט און איבערגעשיקט צום אויספאָרשונגס-ריכטער

„אררט".

דער אררט — נישט דער באַרג, נאָר דער טעאַטער „אררט" האַלט אין איין וואַקסען. ער וואַקסט אויף אונזערע אויגען, און סיי דער עולם סיי די אַקטיאָרען האַלטען אין איין וואַקסען פאַר נחת.

— האָסטו געהערט אַ טשיקאַווע זאַך

— אַז אַזאַ יונג טעאַטערל, זאָל אַזוי שנעל זיך פונאַנדערבליהען און געווינען אַלעמענס אָנערקענונג.

אַז אַלץ איז דאָרט וואויל און בעחנ'ט! אַז אַרום איז ליכטיג און ציכטיג! אַז אויף איטליכער קליינינגקייט איז מען דאָרט מדקדק...

מען מוז זיך גאָר פריהער גוט מכין זיין, מען מוז זיך אַליין צו-רעכט-מאַכען, כדי זיך פיהלען דאָרט היימיש און יום-טוב'דיג.

נו — און מען האָט הנאה, און מען איז זיך משמח מיט יעדער קליינינגקייט, מיט יעדען ערנסטען דיכטערישען נומער, מיט יעדער ניגונד'על, מיט יעדען טענצעל.

ליהודים היתה אורה — און אין „אררט" איז טאַקי אַ מחיה צו גענען.

היינט — שפּילט מען.

בענעפיס פון אַרטיסט מאַכאַראָווסקי.

מאָרגען פייערט דער היגער אַרטיסט מאַכאַראָווסקי דעם 20-יעהריגען יובילעאום פון זיין אַרטיסטישער טעטיגקייט.

20 יאָהר אַרבייט פון אַ יודישען אַרטיסט אויף דער יודישער ביהנע איז אַ שטיק געשיכטע פון דערהויבונג און ענטוויקלונג פון יודישען טעאַטער-וועזען און פון אויסגעהאַלטענער אַרבייט אויפ'ן פאָסטען פון אַ זעלנער אין דער יודישער טעאַטער-קונסט.

צום 20-יעהריגען יובילעאום פון מאַכאַראָווסקי'ן ווערט געגעבען די פיעסע „דער רבי האָט געהייסען פרעהליך זיין", וואו מאַכאַראָווסקי שפּילט איינע פון די הויפּטראָלען.

רובינשטיין'ס קאָנצערט.

אַרטור רובינשטיין, דער וואונדער-פיאַניסט פון אונזער צייט, טרעט היינט אויף אין „פילהאַרמאָניע" אין אַ רייכען פּראָגראַם פון דער קלאַסישער און מאָדערנער מוזיק. אַרטור רובינשטיין איז דער ליבלינג פון קאָנצערט-פובליקום אין אַלע וועלט-טיילען. לאָדז בעציהט זיך אָבער מיט אַ בעזונדערער סימפּאַטיע צום קינסטלער, מחמת ער איז אונזערער אַ בן-עיר. דער היינטיגער קאָנצערט האָט דעריבער אַרויסגערופען אַ גרויסען אינטערעס.

מעלדונג.

אַכטונג, ציוניסטישע און נאַציאָנאַלע-יוגענד-אָרגאַניזאַציעס.

אַלע ציוניסטישע און נאַציאָנאַלע יוגענד-אָרגאַניזאַציעס, וועלכע בעטייליגען זיך אין פאַקעל-צוג פון דער יוגענד, דאָנערשטאָג, ד. 3. נאָוועמבער, לכבוד דעם 10-יעהריגען יובילעאום פון דער באַלפור-דעקלאַראַציע, דאַרפען שיקען זייערע פאָרשטעהער אויף דער לעצטער זיצונג פון פאַקעל-צוג-קאָמיטעט, וואָס וועט פאָרקומען היינט, ד. 1 נאָוועמבער, 8 אין אָוונד אין ציוניסטישען ביוראָ (צעגעלניאַנאַ 4).
18
דער פאַקעל-צוג-קאָמיטעט.

רעגיסטראַציע פון יאָהרגאַנג 1907.

די מיליטעריש - פּאָליציייאישע ביוראָ ביים מאַגיסטראַט טיילט מיט, אַז אַלע יונגע-לייט פון יאָהרגאַנג 1907 און די וואָס זענען געבוירען אין די יאָהרען 1905 און 1906 און האָבען זיך נאָך נישט אַריינגעטראָגען אין די פּאָבאָר-רשימות אָדער האָבען זיך נאָך נישט געשטעלט צו די פּאָבאָר-קאָמיסיעס, דאַרפען איצט פּערזענליך זיך רעגיסטרירען אויב זיי: א) וואוינען אויפ׳ן שטח פון דער שטאָט לאָדז (אַלץ איינס צו וועלכער גמינע זיי געהערען), ב) אויב זיי האָבען נישט קיין שטענדיגען וואוין-אָרט אין פּוילען און געפינען זיך צייטוויילי‍ג אין לאָדז, בעת מ׳דאַרף זיך מעלדען צו דער רעגיסטראַציע, ד. ה. פון 16. נאָוועמבער ביז 23. דעצעמבער, ג) אויב זיי וואוינען צייטווייליג אין לאָדז און האָבען נישט געקענט צוליב וועלכע ס׳איז סבות פּערזענליך זיך צו מעלדען צו דער רעגיסטראַציע אין די גמינעס וואו זיי וואוינען שטענדיג.

די רעגיסטראַציע קומט פאָר אין לאָקאַל פון מיליטעריש-פּאָליציייאישען ביוראָ (טראַוגוטאַ 10) פון 8 פריה ביז 3 נאָכמיטאָג, שבת פון 8 פריה ביז האַלב 2 בייטאָג לויט פאָלגענדען פּלאַן:

1. פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט — 16. נאָוועמבער פון A ביז Ł; 17. נאָוועמבער — אַלע איבריגע.

2. פּאָליציי - קאָמיסאַריאַט — 18. נאָוועמבער פון A ביז Z.

3. פּאָליציי - קאָמיסאַריאַט — 19. נאָוועמבער פון A ביז G; 21. נאָוועמבער פון H ביז O; 22. נאָוועמבער פון P ביז Sz; 23. נאָוועמבער פון T ביז Z.

4. פּאָליציי - קאָמיסאַריאַט — 24. נאָוועמבער פון A ביז Ł; 25. נאָוועמבער — אַלע איבריגע.

5. פּאָליציי - קאָמיסאַריאַט — 26. נאָוועמבער פון A ביז Ch; 29. נאָוועמבער פון I ביז P; 30. נאָוועמבער פון R ביז Z.

6. פּאָליציי - קאָמיסאַריאַט — 1. דעצעמבער פון A ביז Z.

7. פּאָליציי - קאָמיסאַריאַט — 1. דעצעמבער פון A ביז F; 2. דעצעמבער פון G ביז P; 3. דעצעמבער פון R ביז Z.

8. פּאָליציי - קאָמיסאַריאַט — 5. דעצעמבער פון A ביז M; 6. דעצעמבער פון N ביז Z.

9. פּאָליציי - קאָמיסאַריאַט — 7. דעצעמבער פון A ביז Z.

10. פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט — 10. דעצעמבער פון A ביז Z.

11. פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט — 13. דעצעמבער פון A ביז P; 14. דעצעמבער — אַלע איבריגע.

12. פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט — 14. דעצעמבער פון A ביז M; 15. דעצעמבער — אַלע איבריגע.

13. פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט — 15. דעצעמבער פון A ביז K; 16. דעצעמבער — אַלע איבריגע.

14. פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט — 17. דעצעמבער פון A ביז Ł; 19. דעצעמבער — אַלע איבריגע.

יאָהרגאַנג 1906

וועלכע האָבען זיך ביז איצט נישט רעגיסטרירט אָדער זיך נישט געשטעלט צו די פּאָבאָר-קאָמיסיעס.

קאָמיסאַריאַטען: 1, 2, 3, 4, 5, 6 און 7 — 20 דעצעמבער.

קאָמיסאַריאַטען: 8, 9, 10, 11, 12, 13 און 14 — 21. דעצעמבער.

יאָהרגאַנג 1905.

וועלכע האָבען זיך ביז יעצט נישט רעגיסטרירט, אָדער זיך נישט געשטעלט צו די פּאָבאָר-קאָמיסיעס.

קאָמיסאַריאַטען: 1, 2, 3, 4, 5, 6 און 7 — 22. דעצעמבער.

קאָמיסאַריאַטען: 8, 9, 10, 11, 12, 13 און 14 — 23. דעצעמבער.

יעדער וואָס קומט צו דער רעגיסטראַציע דאַרף זיין איינגעמאָלדען אין לאָדז, האָבען אַ פּאַס מיט אַ פאָטאָגראַפיע אָדער אַנ׳אַנדער לעגיטימאַציע, אַ בעשטעטיגונג וועגען רעגיסטראַציע, שול-צייגניש. האַנדווערקער דאַרפען מיטברענגען אַ צעך-צייגניש.

צו די קאָמיסיעס דאַרפען זיך אויך צושטעלען פּערזאָנען מיט „קאַרטי פּאָביטו׳ס“, וואָס האָבען נישט קיין אויסלענדישע פּעסער פון אַנדערע מלוכות.

פּערזאָנען, וואָס געפינען זיך אין אויסלאַנד דאַרפען זיך צושטעלען צו די פּוילישע קאָנסולאַטען.

דאָס אַריינטרעטען אין מיליטער אַלס פרייוויליגער אָדער דאָס אָפּדינען פאַר׳ן פערפּעלטליכען די דאָזיגע בעקאַנטמאַכונג בעפרייט נישט פון צושטעלען זיך צו דער רעגיסטראַציע, פּערזאָנען וואָס מיידען אויס די פליכט פּערזענליך זיך צוצושטעלען צו דער רעגיסטראַציע און די וואָס וועלען אָהן אַ וויכטיגער סבה פערשפּעטיגען וועלען אַדמיניסטראַטיוו בעשטראָפט ווערען ביז 500 זל. שטראָף אָדער אַרעסט ביז 6 וואָכען אָדער מיטביידע שטראָפען צוזאַמען.

טעאַטער פילהאַרמאָניע נאַרוטאָוויטשאַ 20

מיט׳ן אַנטייל פון די אַמעריקאַנער סטאַרס אַנאַ און היימאַן יאַקאָבאָוויטש
קומט פאָר מיטוואָך דעם 2-טען נאָוועמבער 1927

XX

דער 20-יעהריגער יובילעאום
פון אַרטיסט און ביהנע-טעכניקער

משה דוד מאַכאַראָווסקי

פּרעמיערע! צום 1-טען מאָל אין לאָדז ווערט אויפגעפיהרט דער וועלט-בערימטער שלאַגער פון דזשאָר און קאַמיזם, וועלכער איז געשפּילט געוואָרען אין אַמעריקאַ איבער 500 מאָל פּרעמיערע!

דער רבי האָט געהייסען פריילאַך זיין

אין 3 אַקטען פון אַ פּראָלאָג פון ראַקאָוו, בעאַרבייט און רעזשיסירט פון היימאַן יאַקאָבאָוויטש, מוזיק פון רומשינסקי, אַראַנזשירט פון ועלמאַן. הויפּטראָל מאַנקע — א. יאַקאָבאָוויטש; אריה שרבי — מאַכאַראָווסקי

מיט׳ן אַנטייל פון דער גאַנצער טרופּע לויט א.ב.: פרויען: בעזמאַן, זעווקינא, מאַכאַראָווסקאַ, פּאָדערמאַן. מענער: אַריעל, אייזענבערג, בירנבוים, באַלבירסקי, האַמבורגער, מאַכאַראָווסקי, נייהויז, פּאָליאַנסקי, צוויליך.

גרויסער כאָר. נייע דעקאָראַציעס. גרויסער כאָר.

געשעפטס-פיהרערין: בעזמאַן. סופלערין: נייהויז—אייזענבערג.

בילעטען שוין צו בעקומען אין טעאַטער-קאַסע. פריי-קאַרטען נישט גילטיג.

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט“ ענטוואָרטען אויף יורידישע אַנטוואָרטען, וואָס ווערען צוגעשיקט נאָר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופּאָן.

יורידישע אָפּטיילונג פון „נייעם פאָלקסבלאַט“.

ביים דערלאַנגען אַנ׳אָנפראַגע אויף אַ יורידישע עצה, דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופּאָן מיט דער דאַטע פון טאָג, ווען די אָנפראַגע ווערט אַריינגעגעבען. אויף נפראַגען אָהן קופּאָן, וועט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 1. נאָוועמבער 1927.

6296. טאָג-טעגליכער לעזער נ. 14.

6297. יצחק שקלאַרטשיק.

6298. אַ לעזער פון פּיעפּשאָווע 21.

6299. Ch פון פּאָמאָרסקע 13.

6300. אַ לעזער פון ראַדוואַנסקאַ.

6301. אַ שטענדיגער לעזער פון ראַדאָגאָשטש.

6302. אַ לעזער פון אַלעקסאַנדריסקאַ 17.

6303. שטיינבערג.

6304. קופּער.

6305. פל. פון גייערס מאַרק.

וועגען אייערע ענינים דאַרפט איהר זיך ווענדען צו אונזער יוריסט אין רעדאַקציע פון 3 ביז 4 טעגליך מיטברענגענדיג די צייטונג.

5306. האַרטשטאַרק.

גלעזער ווערען נישט אַנערקענט אַלס בעל מלאכות. נאָר אַלס הויזירער.

אויב זיי בעשעפטיגען זיך אויף אַ שטח פון נישט ווייטער ווי 15 קילאָמעטער פון זייער וואוין-אָרט, דאַרפען זיי קיין ערלויבעניש נישט האָבען.

6307. אַ לעזער פנן דאָלנע.

הגם איהר האָט אויסגעקויפט אַ פּאַטענט 4 קאַט. קוים טראָגט אָבער דער פערנומענער לאָקאַל אַלע בולט׳ע סמנים פון אַ געוועלב, האָט דער הויזווירט אַ געוויסען גרונד צו פאָדערען פון אייך דירה-געלד לויט׳ן פּראָצענט-פוס פאַר געשעפטס-לאָקאַלען (קאַט. D).

6308. I. L.

דער טעות אין דער מעטריקא קאָן ווערען אויסגעבעסערט. איהר דאַרפט זיך ווענדען מיט אַנטשפּרעכענדע בקשה אין דער ציוויל-אָפּטיילונג ביים קרייז-געריכט.

6309. K. M. פון זגערושער 49.

אַ קאָנטראַקט אויף אַ קליין וואוינונג (ביז 4 שטיבען) אין אַנ׳אַלט הויז איז טאַקע נישט גילטיג אָבער נאָר אין דעם פאַל, ווען דער לאָקאַטאָר קוועסטיאָנירט זיין גילטיגקייט.

קוים גייט איהר אָבער יאָ איין אויף דער אָפּגערעטער סומע 90 רובעל גרונד דירה-געלד, איז דער אָפּמאַך אָהן אַ ספק פערפליכטענד פאַר ביידע צדדים.

6310. אַ געטרייער לעזער פון ווידזעוו.

אויפ׳ן סמך פון די פּובליקאַציעס וועט איהר נאָך נישט אַרויסבעקומען פון געריכט אַנ׳אָפּשריפט פון פערלוירענעם ווירעק. אַזאַ דובליקאַט ווערט אַרויסגעגעבען נאָר לויט אַ דעציזע פון געריכט נאָכדעם ווי ס׳איז אַרויסגערופען און אויסגעהערט געוואָרען דער צווייטער צד.

6311. אַ לעזער פון ווסכאָדניע.

איהר מוזט באַלד אין דער דעקלאַראַציע אָנגעגעבען, אַז איהר בעשעפטיגט 1 געזעלען אָדער 2 לערן-יונגלאַך.

6312. K. Ku.

אויב די סומע גרונד דירה-געלד קאָן בעשטעטיגען דער לאָקאַטאָר, וואָס האָט געוואוינט אין דער זעלבער דירה אין יוני 1914, איז נישט פאַראַן קיין געזעצליכען מאָטיוו צו דעלעגירען אויפ׳ן אָרט אַ קאָמיסיע.

Dr. H. Wołkowyski

זאַכאַדניאַ 57 (צעגעלניאַנאַ 19)
טעלעפאָן 37-70

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.

נעהמט אָן פון 4—8 אין אָוונט. פאַר פרויען פון 4 — 5 אין אַ ספּעציעלען וואַרטע-זאַל.

אין פּלאָמען פון ליבע און האַס

130 ראָמאַן

פּערעלע איז געווען בלאַס, ווי דער טויט, און זי האָט געפיהלט, אַז אָט-אָט חלש׳ט זי.

אויב זי זאָל נישט זיין דעצידירט וועט זי דאָך פערראַטען איהרע פערדאַכטען אין בעצוג צו קאַרלען...

און ווער קאָן, אייגענטליך, וויסען, ווי-אַזוי דער פערברעכער וועט דאַן האַנדלען? צו וואָס פאַר אַ טאַט ער קאָן דערגעהן?

אויסטרינקען דעם סם בעדייט — דער טויט אָדער ווענינגסטענס, מורא׳דיגע שמערצען.

די נאָהענטקייט פון דער סכנה האָט איהר צוגעטראָגען אַנ׳איינפאַל.

זי האָט גענומען דאָס גלאָז אין האַנד און אָנגעהויבען עס צו בעטראַכטען.

— וואָס איז עס?

— ציטרין-סיראָפּ, וועלכען איהר טרינקט שטענדיג ביינאַכט.

— מיר נודזשעט, מיר איבעלט שוין פון איהם. שוין דערעסען צו טרינקען...

— נישטאָ קיין אַנדער געטראַנק. דאָס וועט אייך אָפּפרישען.

— איך וואָלט בעסער געוואָלט אַ טרונק טון ריין וואַסער.

— דער דאָקטאָר האָט עס פערוועהרט.

— בלויז איין שלונג. און דערנאָך, ווען עס זאָל זיך מיר ווילען, וועל איך אויסטרינקען דעם סיראָפּ...

— איהר זאָגט עס מיר צו?

כ׳זאָג צו.

קאַרל האָט נישט געוואָלט שטאַרק צושטעהן, כדי נישט וועקען אויפפאַלענד. האָט ער אָפּגעשטעלט דעם סיראָפּ, און דערלאַנגט דער קראַנקער אַנ׳אַנדער גלאָז מיט וואַסער.

ער האָט חשק געהאַט אויך דאָ אַריינצווואַרפען אַרשעניק, אָבער פּערעלע האָט אַכטונג געגעבען אויף איהם, אויף יעדער בעוועגונג זיינער.

דאָס קראַנקע מיידעל האָט אַראָפּגעשלונגען אַ ביסעל וואַסער, אָפּגעגעבען דאָס גלאָז און אַרונטערגעלאָזט דעם קאָפּ אויפ׳ן קישען.

קאַרל איז געווען איבערצייגט, אַז זי איז ווידער איינגעשלאָפען, און ער האָט זיך ווידער איינגעזעצט אויף זיין פריהערדיגען אָרט.

ער האָט אָבער געהאַט אַ טעות:

די שטאַרקע אויפרעגונג האָט אויסגעשעפּט דעם רעשט כוחות איהרע און זי האָט געחלש׳ט.

ווען זי איז געקומען צו זיך, און געעפענט די אויגען, איז שוין געווען לעם איהר נישט קאַרל, נאָר יהודית.

קאַרל איז אַוועק צו זיך אין צימער, און יהודית האָט פערנומען זיין אָרט.

זי איז געווען זעהר בלאַס...

— והודית׳ל — האָט זיך די קראַנקע שטיל אָפּגערופען — יהודית׳ל, ווען דו וואָלסט נאָר געוואוסט...

שטיל! איך האָב אַלץ געזעהן און געהערט... אַלץ האָב איך פערשטאַנען...

— איך בין דאָך שיער פאַר שרעק נישט געשטאָרבען...

— טייערע מיינע! ווען ער וואָלט דיך געצוואונגען צו טרינקען, וואָלט איך אַריין און נישט געלאָזט.

— וואָלסט זיך אַוועקגע׳פּטר׳ט צוזאַמען מיט מיר.

— ניין! ערשטענס דערפאַר, ווייל ער האָט מיך ליב. צווייטענס, ווייל איך האָב פאַר איהם קיין מורא נישט... איך וואָלט איהם דאַן דער׳הרג׳עט... זעה!

יהודית האָט געוויזען איהר קראַנקער שוועסטער דעם רעוואָלווער, מיט וועלכען זי האָט זיך די לעצטע צייט נישט געשיידט.

דיזעלבע זאַך, ווי נעכטען האָט זי איבערגעגאָסען דעם פערסם׳טען סיראָפּ פון גלאָז אין אַ פלעשעל. און ווען ס׳איז געקומען גרעגוואַר, איז זי אַוועק צו קורלאַנד׳ן.

דער אַגענט האָט שוין אויף איהר געוואַרט.

יהודית האָט איהם דערצעהלט, וואָס אין דער פערגאַנגענער נאַכט איז פערלאָפען און איבערגעגעבען וועגען דער געפאַהר, וואָס פּערעלע האָט איבערגעלעבט.

קורלאַנד האָט אָפּגעווישט פון שטערען דעם שווייס, וואָס איז איהם אַרויס פאַר אויפרעגונג.

— צום טייוועל! האָט איהר מיר עס אַ ביסעל איבערגעשראָקען! אפשר לייג איך צופיל האָפענונגען אויף מיין פאַנטאַזיע... זי האָט מיך שוין אַזויפיל מאָל פערפיהרט, אַז איך מוז אומבעדינגט זיין פאָרזיכטיגער...

ער איז ווידער, ווי נעכטען אַוועק צום אַלטען כעמיקער.

דער כעמישער אַנאַליז האָט געגעבען דעם נעכטיגען רעזולטאַט.

— ווידער אַרשעניק, הער קורלאַנד! — האָט דער אַלטער געזאָגט — היינט איז נאָר אַ דאָפּעלטע פּאָרציע.

— אַהאַ! האָט קורלאַנד אַ טראַכט געטון — מסתמא, האָט דער דרייוויץ אויסגערעכענט, אַז יענע דאָזע האָט נישט געווירקט.

— הער סאַרלאַט! — האָט ער זיך געווענדעט צום אַלטען כעמיקער-זייט אַזוי גוט און גרייט מיר צו אַ צווייטען פּראָטאָקאָל.

— צו וואָס דאַרפט איהר עס?

— איהר וועט זיך בקרוב דערוויסען, וואָרום איך וועל אייך אינגיכען דאַרפען האָבען.

— איך וועל אייך מיט פערגעניגען דינען, הער קורלאַנד.

אין משך פון טאָג איז קאַרל איינמאָל אַריינגעקומען אין פּערעלעס צימער. ער איז שנעל צוגעגאַנגען צו דער קראַנקער.

זי האָט זיך איהם אויסגעוויזען צו זיין רוהיג.

ס׳איז, אַלזאָ, קיין שום אָנפאַל נישט געווען?..

ווי פיהלט איהר זיך, פּאַליע?

— בעסער?

— געשלאָפען?

— ביז אין דער פריה.

— און געטון.

— וואָס צוגעזאָגט?

— נישט געטרונקען קיין ריין וואַסער?

— ניין. עס האָט זיך מיר גאָרנישט געוואָלט טרינקען.

(פאָרטזעצונג קומט)

דאס לעבען אין אלעקסאנדער.

„סופראזשיסטקעס“,— אנ׳אייגענער בנין פאר פייער-לעשער.

(פון אונזער קארעספאנדענט).

זונטאג איז דא פארגעקומען א פייערונג לכבוד דעם אנהויבען בויען אנ׳אייגענעם בנין פון די היגע פרייוויליגע פייערלעשער. צו דער פייערונג זענען ספעציעל געקומען צופאהרען דער וואיעוואדע ה׳ יאשטשאלט, סטאראסטע ה׳ רזשעווסקי, ביסקופ טימעניצקי און סטראזש אינסטרוקטאר גענעראל מאלאכאווסקי, קאמענדאנט פון די לאדזער פייערלעשער ה׳ גראהמאן. פון דער יודישער בעפעלקערונג איז געווען פערטראטען דער אלעקסאנדערער רב, רי דאזארעס יודישע ראטמענער א. א. דער בירגערמייסטער ה׳ אנדזשעיאק האט פאר׳ן וואיעוואדע פארגעשטעלט דעם רב.

נאכ׳ן פארלייענען דעם אקט פון דער פארוו. פון דער פייערוועהר איז דער אקט איינגעמויערט געווארען. דער רב האט דערביי געהאלטען א קורצע רעדע. נאכ׳ן פערענדיגען די פייערליכקייט צערעמאניע האט געהאלטען א רעדע דער וואיעוואדע. מיט א דעפיליאדע האט זיך די פייערונג פערענדיגט.

* *

א קליין שטעטעל נישטא קיין צופיל גרויסע פערוויילונגען אויסצופיהלען די פוסטקייט איבערהויפט אום ווינטער, האט זיך א דאנק דער איניציאטיוו פון א גרופע מיידלעך געגרינדעט א פילאנטראפישע אינסטיטוציע צו העלפען ארימע יודישע קראנקע — אגב א זעהר סימפאטישע אידעע — די אינסטיטוציע א נאך נישט לעגאליזירטע אפילו אן א נאמען האט אבער בעוויזען צו בעקומען די בעסטע אינטערשטיצונג אין די יודישע בירגערליכע און אפילו חסידישע קרייזען — די אינסטיטוציע ציילט שוין העכער 100 מיטגלידער אין איהר זענען פערטראטען כמעט פון יעדער בירגערליכער שטוב אין אלעקסאנדער, אינטערעסאנט אבער וואס די דערמאנטע אינסטיטוציע האט זיך אונטערגענומען אדורכפיהרען אלעס אן מיטהילף פון מענער, אלעקסאנדער האט דארום געהאט די מעגליכקייט צו האבען אנ׳אימפאזאנטען בלימעל-טאג דורכאויס פון מיידלעך... קיין יונגערמאן האט קיין צוטריט נישט געטארט האבען לויט א בעשלוס... אז מ׳שמועסט סופראזשיסטקעס... דער דערמאנטער „בלימעל-טאג“ האט זיך גוט איינגעלעבט. איבער 200 זל. הכנסה.

די דראמאטישע סעקציע ביים היגען יודישען קולטור-הויז האט געגעבען צו קאסטען-פרייז א פארשטעלונג „תלמיד-חכם“ לטובת דער אינסטיטוציע. אונזערע מיידלעך ווילען אבער אפהיטען זייער בעשלוס און נעמען פאר אנ׳אייגענע דראמאטישע סעקציע בלויז פון מיידלעך פערבינדען מיט א באלעט, און ווייזען, אז מ׳קאן זיך בעגעהן אן זיי די מענער... אמת׳ע סופראזשיסטקעס!..

ש. ח-ר.

קייזער און סאלדאט.

(ענדע פון 3-טע זייט).

דער קייזער ווילהעלם דער צווייטער איז געקומען אויף דער וועלט.

די האהענצאלערישע דינאסטיע האט געבוירען א מאיעסטעטישע פערזעהעניש א קריפעל..

דער קריפעל איז געקומען א טויטער, און עס האט געדויערט עטליכע שעה ביז מען האט איהם געבראכט צום לעבען, און אז ער האט געעפענט די אויגען און דער ערשטער שרעק איז אריבער איז געקומען נאך א גרעסערער שרעק: דאס ניי געבארענע קינד האט א הענטעל, וואס הענגט א געלעהמטס און איין פלייצע איז א פערקריפעלטע.

און אט וואקסט דער קריפעל אויף די פלייצעס פון דעם דייטשען פאלק, ער לעבט און וואקסט; איין האנד הענגט און איין פלייצע צוהויקערט, עס וואקסט א פערזעהעניש פאר׳ן דייטשען טהראן.

ער וואקסט און ער דערזעהט אליין זיין פערקריפעלטקייט.

און ביים קינד דערוועקט זיך א משוגה׳דיגער ווילען צו בעהאלטען פאר דער וועלט זיין מום, זיין הענגענדיגע האנד און זיין קרומע פלייצע.

דער קראנקער קערפער האט בעקומען א קראנקע נשמה:

זיין ווילען איז כסדר קאנצענטרירט אויף גובר זיין זיינע פיזישע מומים.

און דער אייביגער שרעק, אז מען בעטראכט איהם אלס קריפעל שטויסט איהם צו דעם צו בעווייזען זיך פאר דער וועלט אלס העלד, אלס מוטהיגער און דרייסטער מענש.

ער איז נישט מוטיג, ער איז נישט דרייסט, אבער ער מוז שפילען די פערשאלטענע ראלע, ער מוז מיט געמאכטען מוט און מיט געמאכטער דרייסטקייט פערדעקען זיין פיזישע פערקריפעלטקייט.

און אז מען זאל נישט מערקען זיין פיזישע געבראכענקייט, בריה׳ט ער זיך כסדר און אז עס זאל זיך נישט ווארפען אין די אויגען זיין גייסטיגע שוואכקייט איז כסדר בעפעהלעריש, כסדר צעזאריש און כסדר נאפאלעאניש.

און ווייל ער איז א קריפעל איז ער כסדר געשפאנט פון אומגעדולד צו אנטון אויף זיין קאפ די קרוין, און ווייל ער איז א שוואכלינג ברענט ער, פלאמט ער נאך מאכט.

זיין זיידע קעניגט, זיין פאטער לעבט נאך און ער גרייט זיך שוין צו קעניגען.

ער האט פיינט דעם אלטען זיידען, וואס לעבט צו לאנג, ער האט פיינד דעם טאטען זייניגם, וואס שטעהט איהם אין וועג נאכ׳ן זיידענס טויט.

דער זיידע שטארבט, זיין קראנקער טאטע טוט אן די קרוין און דער פערקריפעלטער קרוינפרינץ ווארפט זיך שליידערט זיך ווי א נכפה׳דיגער פון אומגעדולד און פערדרוס.

און אט שטארבט דער קראנקער פאטער, און דער קריפעל-זוהן קען אפילו נישט בעהאלטען זיין פרייד, ער יובעלט אפען איבער דעם טויטען קערפער פון זיין אונגליקליכען פאטער, וואס האט זיין גאנץ לעבען געווארט אויפ׳ן טהראן און אז ער האט זיך שוין דערווארט איז געקומען דער טויט און האט אוועקגעריסען פון איהם דעם טהראן.

דייטשלאנד בעקומט א קייזער א קריפעל, א קייזער א קאמעדיאנט.

און דורך יאהרען פון גוואלדיגער אנשטרענגונג גיט זיך איהם איין צו בעהאלטען זיין געלעהמטע האנד און זיין צוקרימטע פלייצע, ער רייט אויף א פערד ווי דער בעסטער קאוואלעריסט, ער האלט זיך שטראם ווי דער סאמע פערהארטעוועטער גענעראל.

דאס איז געווען די גרויסע אמביציע פון זיין לעבען און זיין גאנצען ווילען, זיינע גאנצע פעהיגקייטען האט ער מקריב געווען דער דאזיגער אונגליקליכער אמביציע.

און דער שרעק פאר זיין אייגענער שוואכקייט טרייבט איהם צו דעם, אז ער זאל פיינט האבען שטארקע און אמת גרויסע מענשען.

צוקריגט ער זיך מיט׳ן אייזערנעם קאנצלער און זיין גאנץ לעבען ציטערט ער ווי א בלאט פאר דעם דאזיגען גרויסען זקן.

בשתיקה גלעט ער, חנפה׳ט ער דעם מענשען „פון אייזען און בלוט“ און פאר דער וועלט מאכט ער דעם אנשטעל. אז ער איגנארירט דעם אלטען לייב.

א קריפעל און א היסטערישער קלאון זיצט אויפ׳ן טהראן.

און קיינער ווייסט נישט, וואס די דייטשע שטאאטסמענער לעבען איבער, קיין אויג זעהט נישט און קיין אויער הערט נישט, די אונגליקליכע, אייביגע פלאנטערנישען, וועלכע קנוילען זיך ארום דייטשלאנד צוליב דער היסטערישקייט פון דעם קייזער-קריפעל.

אלע קאנצלערס, אלע מיניסטארען זענען אייביג פערנומען צו פעררריכטען די פעהלערן פון דעם קעניג-היסטעריקער, אלע שטאאטסלייט זענען כסדר בעשעפטיגט צו פונאנדערפלאנטערען די אלע צרות, די אלע לייכטזיניגקייטען און די אלע אומגעלומפערטקייטען, וואס דער קייזער טהוט אב.

אין דער שטיל איז ער זיך ווי א פערזינדיגטער יונגעל מודה אויף זיינע פעהלערן און וויינט, בעט איינזעהעניש ביי זיינע מיניסטארען.

א גליק וואס דייטשלאנד האט כסדר געהאט מיושב׳דיגע און טיכטיגע שטאאטס-לייט, וועלכע האבען כסדר געהאלטען מעהר, אדער וועניגער אין די הענד דעם דאזיגען נערוועזען קריפעל.

און דער גרויס-מויליגער קייזער, וואס האט געשפילט די ראלע פון א צעזאר פאר דער וועלט, איז כסדר געווארען אבהענדיג, כסדר דערשראקען ווי א האז ווען עס איז געקומען צו א פעראנטווארטליכען מאמענט.

פאר פאראדען איז ער געווען נישקשה, פאר טהאטען איז ער געווען א שוואכלינג, א פייגלינג.

א קראנקען קייזער האט דייטשלאנד געהאט און דייטשלאנד איז געווען כסדר פערנומען צו בעהאלטען עס פאר דער וועלט.

אנ׳אומגליקליכען פיזישען און גייסטיגען קריפעל האט דייטשלאנד געהאט אויפ׳ן טראהן, און דאס געזונטע, פעסטע דייטשלאנד האט איהם צעהנדליגער יאהרען געטראגען אויף איהרע פלייצעס.

און אז עס איז געקומען די וועלט-קאטאסטראפע איז דייטשלאנד געבליבען אפגעריסען פון דער גאנצערוועלט.

דער קראנקער קייזער האט צוקריגט דייטשלאנד מיט דער גאנצער וועלט, און וויפיל די דייטשע פאליטיקער האבען זיך נישט אנגעשטרענגט צו פעררריכטען דאס, וואס דער קייזער האט קאליע געמאכט, מיט דער וועלט א פריינדשאפט האבען זיי אבער נישט געקענט אנשטעלען.

און דייטשלאנד האט טייער בצאהלט פאר איהר פערקריפעלטען קייזער.

דאס דייטשע פאלק ענטקרוינט איצט אליין איהר קייזער.

אנ׳אונגליקס-קייזער איז ער געווען.

די קייזערליכקייט ווערט אבער נישט ענטקרוינט.

א מאנארכיסט שטעהט בראש פון דער רעפובליק.

און דאס פאלק פייערט דעם מאנארכיסטישען פרעזידענט פון דער פרייער רעפובליק.

דער קייזער איז געווען שלעכט, אבער זיין געטרייער סאלדאט איז גוט.

דער מאנארך איז אוועק, ער האט בעדארפט אוועקגעהן, אבער דער מאנארכיזם איז נישט אוועק פון דייטשלאנד.

אין הארץ פון דער רעפובליק ווערימט דער מאנארכיזם...

(מארגען-זשורנאל...)

א „פרינציפיעלער“ באנדיט.

ער פייניגט בלויז בעפאלען און בערויבען רייכע מענשען,—פאר די אונגלויבליכע געלד פלעגט ער התונה-מאכען אריבע כלות און פראווען וויאנקעס מיט ארימע פויערים,

2.

און ער האט געפונען. און ווידער דורך א קונציגען שפיצעל זיך ארויסגעדרעהט פון די הענד פון דער פאליציי. דאס נייע שפיצעל האט ער גאר קונציג אפגעארבייט. דורך אנ׳אפענעם פענסטער איז געלונגען לעציאנען אריינצושפרינגען אין וואוינונג. עס איז געווען די וואוינונג פון דעם פראפעסאר יאהאן קארלזיק. עס איז שוין געווען שפעט ביינאכט דער פראפעסאר, א מאן מיט א לאנגער בארד, איז געלעגען אין בעט און געשלאפען. אין צווייטען בעט איז געשלאפען זיין פרוי, די פראפעסארקע. דער דערשראקענער פראפעסאר מיט זיין פרוי האבען שוין געוואלט, ווען זיי האבען דערזעהן עפעס א פרעמדען מאן, מאכען א געוואלד, אבער לעציאן האט פלינק א שטאך געטון מיט׳ן מעסער דעם פראפעסאר אין זייט און איהם פערוואונדעט. פון שרעק און אויפרעגונג איז די פראפעסארקע געפאלען אין אנמאכט.

ווען זי האט ערוואכט, האט לעציאן איהר צוגעלעגט דאס מעסער צום האלז און געזאגט: „איהר מוזט טאן, מאדאם אלעס וואס איך וועל אייך הייסען, און נישט שרייען און נישט רעדען. אנ׳איבעריג ווארט, אז נישט, איז אייער לעבען פערלוירען. איך האב די עהרע מיך פאר צושטעלען, איך בין דער רויבער-הויפטמאן לעציאן.

די פראפעסארקע האט געציטערט פון שרעק. זי האט דעם באנדיט פערשפראכען אלעס צו טון און שווייגן.

אויף מארגען אין דער פריה האט לעציאן דעם פערוואונדעטען פראפעסאר אריינגעפאקט אין בעט, צוגעבונדען מיט א שטריק און פערשטאפט דאס מויל ער זאל נישט קענען שרייען. דאן האט לעציאן אפגעשוירען דעם פראפעסאר׳ס בארד און צו זיך צוגעקלעפט. דערנאך האט ער אנגעטון דעם פראפעסאר׳ס קליידער און דעם פראפעסאר׳ס צילינדער-הוט, גענומען א שירעם אונטער איין ארעם, די פראפעסארקע אונטער׳ן אנדערען ארעם, און זיך געלאזט מיט איהר געהן צו דער פאליציי.

— מאדאם, — האט לוציאן געזאגט צו דער דערשראקענער פראפעסארקע — מאדאם, איך בין איצט דער פראפעסאר קארלזיק און איהר זייט איצט מיין פרוי. פערגעסט דאס נישט... מיר געהען איצט צו דער פאליציי, און צו אלעם וואס איך וועל דארט דערצעהלען דארפט איהר צושאקלען מיט׳ן קאפ און זאגען „יא, יא“, מעהר גאר נישט. אין פאל איהר וועט וועלען עפעס אנדערש זאגען אדער שרייען, וועט איהר בעקומען זאפארט אט דאס מעסער אין הארצען. איהר זעהט?

און לעציאן האט איהר געוויזען ווי אין דערזעלבער האנד, מיט וועלכער ער האלט די פראפעסארקע אונטערן ארעם, האלט ער בעהאלטען און ארבעל א קלייגעם שארפען מעסער.

— געדענקט-זשע, מאדאם, מיר איז אלץ איינס... איך בין מארטין לעציאן!...

— יא, יא, איך וועל טאן וואס איהר פערלאנגט — האט געענפערט די ארימע פראפעסארקע

און לעציאן איז, פערשטעלט אלס פראפעסאר, מיט זיין „פרוי“, דער פראפעסארקע, אונטער׳ן ארעם, אוועק צו דער פאליציי, וואו ער האט גלענצענד געשפילט די ראלע אלס פראפעסאר קארלזיק און דערצעהלט, אז דער באנדיט מארטין לעציאן איז היינטיגע נאכט אריין אין זיין וואוינונג און זיך אויסבעהאלטען עטליכע שעה. ער, דער פראפעסאר, וואלט גלייך געווען געלאפען צו דער פאליציי אבער דער באנדיט לעציאן האט געסטראשעט איהם צו דערשיסען, האט ער זיך זעהר געשראקען. ערשט איצט, אז דער באנדיט איז אוועק, איז ער געקומען דאס מעלדען.

— יא, יא, דאס איז אזוי געווען. — האט די פראפעסארקע, שאקלענדיג מיט׳ן קאפ אויף יא, צוגעשטימט — דאס איז א געפעהרליכער באנדיט, אט דער לעציאן...

און אזוי האט זיך עס דעם באנדיט איינגעגעבען ווידער אפצונארען די פאליציי און צו ענטלויפען פון דער שטאט פערקליידעט אלס פראפעסאר קארלזיק.

שפעטער האט מען געהערט א נייעם. מען האט געהערט, אז דער באנדיט לעציאן איז געווארען א בעשיצער פון אלמנות און א פאטער פון יתומים.

מארטין לעציאן האט די לעצטע צייט פון די געלדער, וועלכע ער האט אנגערויבט (ביים פראצעס איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז מארטין לעציאן האט אויסגערויבט 170 קאסעס), פיל הערפון אוועקגעגעבען צו ארימע אלמנות און זייערע יתומים. ער איז ממש געווארען דער פאטער פון די יתומים. אבער די נדבות האט די אלמנות געקאסט דאס לעבען.

צוויי אלמנות, די פרוי פילניק און די פרוי טשיקאר, האט מארטין לעציאן ערמארדעט אויס „ראכע“, וואס פאר א ראכע האט ער געהאט צו נעהמען פון די ארימע אלמנות? ער האט גענומען ראכע פאר זייערע פערשטארבענע מענער.

— אויב איהר זייט געבליבען אלמנות — האט מארטין לעציאן געזאגט צו די פויערטעס פילניק און טשיקאר — איז א סימן, אז אייערע מענער זענען דורך אייך געשטארבען? נישט אנדערש, נאר איהר האט זיי געטריבען יונגערהייט אין דער ערד אריין...

און עס ווערט דערצעהלט, אז דער באנדיט מארטין לעציאן האט צווישען די פויערים אין די טונקעלע בעהמישע וועלדער גענומען נאכפארשען דאס פריהערדיגע לעבען פון די אלמנות, וועלכע ער האט איצט אונטערשטיצט. ער וויל נישט, האט ער געזאגט, זיין געלד ארויס ווארפען אין בלאטע. אויב ער אונטערשטיצט יונגע אלמנה׳לעך, וויל ער וויסען ווער זיי זענען, צי זיי זענען ווערט אונטערשטיצט צו ווערען. און אזוי ארום האט ער אויסגעפארשט, אז די צוויי אלמנות פילניק און טשיקאר זענען שולדיג אין זייערע מענער׳ס טויט. זיי האבען זייערע מענער אזוי לאנג פערביטערט דעם לעבען, ביז זיי זענען געבען געשטארבען.

— מארטין לעציאן, ווערט דערצעהלט האט אין וואלד געמאכט א משפט איבער די צוויי אלמנות. ער האט פערהערט עדות און אויסגעפונען, אז זיי זענען „שולדיג“ אין דעם טויט פון זייערע מענער.

— גערעכטיגקייט מוז זיין אויף דער וועלט, — האט לעציאן געזאגט און ער האט דארום די ביידע פרויען פעראורטיילט צום טויט און די שטראף אויך אויסגעפיהרט.

ער האט זיי דערשאסען.

ענדליך איז געלונגען מארטין לעציאנען צו כאפען.

ער ווערט געהאלטען אין דער טורמע אין אלמיץ, געקאוועט אין קייטען און בעוואכט פון צעהנדליגע דעטעקטיווען. לעצטענס איז פארגעקומען זיין פראצעס אין אלמיץ. ווי שוין געזאגט, האט דער משפט געדויערט פיר וואכען. עס זענען ביים פראצעס פעסטגעשטעלט געווארען אלע פערברעכענס, וועלכע לעציאן איז בעגאנגען, אלע מארדען און רויבערייען.

לעציאן איז ביים פראצעס געווען זעהר פרעהליך און האט געשפאסט מיט די זשורנאליסטען.

ווען די ריכטער האבען איהם פעראורטיילט צום טויט, האט מארטין לעציאן דעם אורטייל אויפגענומען מיט א רוהיגען שמייכעלע און געזאגט:

— איך נעהם אן דעם אורטייל. צוויי מאל שטארבט מען נישט, נאר איינמאל. איך האב שוין מיין חלק לעבען זעהר אינטערעסאנט אפגעלעבט... איך בין גרייט צו געהן אויף דער תליה מיט א פרעהליך הארץ און מיט א ריינעם געוויסען. איך האב גענוג געטיילט צדקה...

איצט, דענקט מען, וועט דער אינטערעסאנטער באנדיט ווירקליך געהן אויף דער תליה עס ווען איהם נישט געהלפען מעהר קיין חכמות.

רעווי-טעאַטער
NOWOSCI
Piotrkowska, róg Głównej.

Iwasiow-Woroncewicz
„זי וויל א מאַז"
די פּלעצער זענען נומערירט.

היינט ערעפנונג פון ווינטער-סעזאָן!
גאַסטשפּילען פון די בעדייטענדסטע אַרטיסטישע כחות פון וואַרשא, ווי:

LOLA PATRONI — בעוו. וואָדעוויליסטין, ליבלינג פון לאָדזער פובליקום.
Feliks Amors — איינציגער אין פּוילען הומאָריסטישער עקסצענטריק, ווירטואָז.
LEWI-DOR — ערשטקלאַסיגער אָפּערעטן-דועט
Jan Bayer — בעוואוסטע באַלעט-פּאָר
PANETTI — רעצי-טאַטער
וועלט-בעריהמטער פּענאָמען פון 20-טען יאָהרהונדערט.

סקעטש פון בר. בראָנאָווסקי, אויסגעפ. פון L. la Patroni, J. Bayer, M. Młynrczyk אָנהויב פון די פאָרשטעלונגען: 7.45 און 9.45 אָוו., יום-טוב — 5.45 נאָכמ.
די קאַסע איז טעטיג פון 4 נאָכמ.
אַכטונג! היינט פון 2.30 ביז 5.45 נאָכמ. קינעמאַטאָגראַפישע סעאַנסען. אין פּראָגראַם: „די אָרגיעס פון מאָנטע קאַרלאָ"
די פּלעצער זענען נומערירט.

פאַרערט איבעראַל — נאָר די פּאַטענטירטע
פעלד-בעטען
Palma-Patent געצייכנט מיט דער פאַבריקס-מאַרקע
פאַר וועלכע מיר גאַראַנטירען אויף 3 יאָהר
שפּעטעס אויף לאַנגער און א גרויסען אויסוואַהל:
ניקעל-בעטען, ניקעל-קינדער-בעטען, טיש-בעטען, אַמעריקאַנקעס, קינדער-וועגעלעך, קינדער-בענקעלעך אויף רעדלעך ווי אויך טעטער-מאָס.
מאַטראַצען געבעטע, שאַטקאַווע און האַנאַריסקע
קאָזעטקעס און טאַפּטשאַנעס.
בעמ.: בעטלעך מיט ווענטלעך ווייס אָדער ברוין 17 זל., פּאָלאָווע-בעטלעך 14 זל.
רעעלע בעהאַנדלונג. פאַבריקס-פּרייזען. הורט. זעמטליכע רעפּעראַטורען. דעטייל.
לאָדז, פּוילנאָצנא 24, טעלעפאָן 85-31.

טלטולים
פאַר 3 זלאָטעס א וואָך ווערט געלערנט מיט קינדער וואָס לערנען אין פּאָלקס-שולען: חומש, רש"י נ"ך משניות, גמרא יהדות היסטאָריע, רעדען און שרייבען העברעאיש און יודישע בריף זעלבסט צוזאַמענשטעלען דורכ'ן בעוואוסטען אָרטאָדאָקסישען העברעאישען לעהרער י. ד. ראַזענפעלד, פּלאַץ וואָלנאָשטשי 6 קווער אָפ. רעבטס 2 שט. נעכ. ס'ווערען אויך אָנגענומען אָנפאַנגער פון 5 יאָהר אָן
א שטרענג רעליגיעזע ערציהונג! ערפאָלג גאַראַנטירט!

לעטשניצע
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט
זגיערסקא 17 טעל. 16-33.

ד"ר ראַקאָווסקי	נאָז האַלז, אויערן קר.	10—11 2—5 6— 7
ד"ר רוזשאַנער	הויט און געשלעכטס קר.	10—11 1— 2
ד"ר גאָלדשטיין-פּאָלאַק	אויגען-קראַנקהייטען	1 — 2
ד"ר יוסמאַן	נערווען קראַנקהייטען	12—2
ד"ר ראַזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	10—12 4—5
ד"ר פּאַפּערני	פרויען און געבורטס הילף	11½-1 5—6
ד"ר קאַנטאָר	כירורגישע-קראַנקהייט.	4-5 וגו. 1—2
ד"ר ווינבערג	אינ. חערץ לונגען-קר.	11 1 5½—7
ד"ר סטאַפּעל	רענטגען	12 2 4—6
א. גראַדזענטשיק	צאָהן-ארצט	3—7
נ. ראָעם	צאָהן-ארצט	9—2

צאָהן-מונדהיילונג, בעליכטינגען, קראָנען, מאָסטען א. א. וו.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען
א רענטגען-אינסטיטוט
היילונג פון הויט קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגענשטראַהלען פאַר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען קווארץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אלע מעדיצינישע אַנאַליזען. א קורס פאַר שטאַמלער.
איימפּפונגען געגען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכמ.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
וויזיט אין דער שטאָט.

טלתים-פאַבריק
אויסאַרבייטונג פון וואָלענע, האַלב-וואָלענע, זיידענע טלתים כמו טערקישע, ווי אויך טלתים-קטנים הורט און דעטייל מיט אויספּערטיגונג, אויך גאַרטלען, שפּאַניעס און ציצית צו בעקיכען ביליגער ווי איבעראַל
ביי א. ח. ציטרינאָווסקי קאַמיענגאַ 1,
אין צווייטען טויער פאַרנער. קומט און איבערצייגט אייך! 298
בעמערקונג: ס'ועיען אויך אָנגענומען אַלטע טלתים צו וואַשען.

יוה. י. אינפעלד
וֹסכאַדניא 42.

לעזט אויפמערקזאַם!
נאָך א פולשטענדיגער רעאָרגאַניזאַציע פון מיין ווערקשטעל, עמפעהל איך די ג' קונדשאַפט פון אייגענער אויסאַרבייטונג אין
א גרויסען אויסוואַהל
געבעטע שטיהל
געדעקט מיט לעדער, גאַבעלין, מאַראָקאָ, זייד, ווי אויך גאַבעלין און זייד-קאָזעטקעס, מאַטראַצען פון פערשידענע מאַרקען, טישען און טישלעד (אָוואַלע), גאַנדאַלקעס, אטאַמאַנס
אַלעס לויט פּאַריזער מאָדעלען פון עכט טרוקען האָלץ.
לאַנגטערמינ. גאַראַנטיע. צוגענגליכע פּרייזען און בעסטע בעדינגונגען
בעפאָר איהר קויפט, בעט איך אונבעדינגט צוערשט מיך צו בעזוכען און זיך איבערצייגען. מיט אַכטונג
י. א. וואַיטשעכאָווסקי, נאַוואַמיעסקא 10.

Dr. med.
S. KANTOR
ספּעציאַליסט פון הויט-און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע.
בעהאַנדלונג מיט רענטגענשטראַהלען און קווארץ-לאַמפּ, עלעקטריזאַציעס.
פּיעטריקויער 144
(עק וואָגענגעליצקא)
טעלעפאָן 29-45.
עמפּפאַנגט פון 8 — 2 מיטאָג און פון 5—8 אין אָוונד. אין „Sanitas" ציגעלגאַס 29 טעגליך פון 2 ביז 4 נאָכמיטאָג

לעטשניצע
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען און ערצטל. דענטיסט.-קאַבינ.
„Sanitas" Cegielniana 29, tel. 44-51.

נעמען אָן פאָלגענדע דר.:	ד"ר לאַסקי
ד"ר ענגעל	ש. מאַלאָוויסט
" פריד	" מאָרדקאָוויטש
" גערשטיין	" פריבולסקי
" נוטשטאַט	" ה. ראַכאָווסקי
" אימיך	" ג. ראָזענבערג
" איציגזאָן	" פרוי ראָזענבלאַט
" האַצענעלזאָן	" שאַיעראָוויטש
" ס. קאַנטאָר	" א. שטיינבערג
" לעווינזאָן	" י. שטיינבערג
" פרוי לעווינזאָן	

צאָהן-ערצטע

צוקער	קרעניצקא-ציפּ
גרינשטיין-האַרקאַווי	שאַצקא

אַנאַליזען פון אורין, בלוט א. ז. וו. 936

השבת אבדה
אָפּצוגעהמען א פּאָר תפילין (רת"ס) געגען סמנים ביי גליקסמאַן שיעראַדזקא 1, וואָהנ. 52. 25

השבת אבדה.
געפונען האָב איך זערלוירען א פּאָרטמאָנעטאַן וויכסעל אויף 50 זלאָטעס, אויסגעשטעלט ה. ערדינאַכט, צאָהלבאַר דעם 20. אָקטאָבער 1927, אָרדרע פערסטער. דער וויכסעל ווערט ערקלערט פאַר אונגילטיג דער עהרליבער פינדער ווערט געבעטען אָפּצוגעבען צו גורט פּעטריקאָווער 59. 33

Dr. med.
BRAUN
פּאָלודניאָווא 23,
טעלעפאָן 40-26
ספּעציאַל-ארצט פאַר הויט און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע.
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (ה ראָ-אויסשאַל)
נעמט אָן פון 9—11 פריה און פון 5—8 אָוונד

Dr. med.
L. Pikielny
ספּעציאַל-ארצט פאַר נירען, בלאָזען און האַרן-קראַנקהייטען
Nawrot 8
telefon 19-90.
עמפּפאַנגט פון 4—7 אין אָוונד

Dr. med.
WOLF EYCHNER
פרויען-קראַנקהייטען און אַקושעריע
זגיערזער 11 טעל. 34-72.
נעהמט אָן אין דער לעטשניצע פּעטריקאָווער 294 פון 12—2 נאָכמ. און דערהיים פון 6 ביז 8 אָוו.

Dr HELLER
ספּעציאַליסט פאַר הויט- און וועגערישע קראַנקהייטען
האָט זיך איבערגעצויגן אויף
2 נאַוראָט 2
נעמט אָן ביז 10 פריה, 1—2 און פון 4—8 אָוו. פאַר פרויען ספּעציעל פון 4—5 נאָכמ. 884

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספּעציאַליסט פאַר הויט, האָר און וועגערישע קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, רענטגענשטראַהלען און קוואַרץ-ליכט, עלעקטראָ-טעראַפּיע.
נעמט אָן פון 12—3 נאָכמ. און פון 6—9 אין אָוונד.

Dr ADAM
GROSGLIK
Al. Kościuszki 27,
tel. 51-78.
הויט און וועגערישע קראַנקהייטען און ליכט-היילאינסט. נעמט אָן פון 4—7 אין אָוונד.

העבאַמע
NIEMOJ
2 מלינאַרסקא 2
(פריהער ברושעווסקע 13)
אַנגעשטעלט אין דער קראַנקען-קאַסע. נעהמט אָן געבורטען, הילפט, קאָמאַנע און פריאַכ.

הייל-פעראַ-גאָגישע קורסען
פאַר שוואַכבעפעהיגטע, שוועריהרבאַרע קינדער, שפּראַך-שטערונגען (שטאַמלען, כויפשטימהייט)
Dr. med.
A Szmirgeld
נערווען-ארצט
עלעקטריזאַציעס, ליכטהייל-אַפּאַראַטען
Cegielniana 6, tel. 51-89
עמפּפאַנגט פון 5—7 אָוונד.

לעבער
צו נעהמען אויף דער מאַשין ווערען אָנגענומען ביי
ג. נאָרדמאַן
29 צעגעלניאַנאַ 29

עס ווערט געזוכט א
טאַפּעציר-
געזעלען
ווי אויך א לערן-יונגע. זיך צו מעלדען ביי שוואַרצאָווסקי, פּאָלנאָצנא 24.

זאָפאַרט צו דינגען
א שטוב
און א קוך ביים הויז-ווירט, פּאָדשעטשנאַ 15. אויסקונפט ביי ווינבערג, וואָלבאָרסקא 24. 97

געטרעס
(אויבערשטרימף)
אין א גרויסען אויסוואַהל ביי
אבראַמאָוויטש
לאָדז, פּאָלנאָצנא 15.

Dr. med.
H. Lajchter
קאָנסטאַנטינער 9.
רג. זאַכאָדניע טעל. 49 66
צאָהן-כירורג
ספּעצ. פון כירורגישע קראַנקהייטען פון מויל, גומענס, דוישאַנקעס, צאָהן פּיסטולעס א.ז.וו. נעמט אָן פון 1½-5 און זונטאָג און יום-טוב פון 10—12

ס'ווערט געזוכט
אַטישלער
פאַר'ן אינטערנאַט אין העלענובעק אויף א לענגערע צייט אַרבייט. מעלדען זיך טעגליך פון 6—7 אָוונד שענקעוויטש 3/5, אין ביוראָ. 87

איינגעל
פון בעסערע עלטערן, ווערט געזוכט פון באַלד. זיך מעלדען אין סוחרים-פעראיין, פּאָלודניאָווא 15 פון 6 אין אָוונד. 35

WIECZOROWY ROCZNY KURS TKACTWA
przy SZKOLE P. ZEMYSŁOWEJ
Pomo skiej 48
טעאָריע פון בינדען, אַנאַליזע פון וועבשטאָפען, דאָס קענען זיך אויף שטאָפען
די קאָנצעלאַריע נעהמט אָן איינשרייבונגען מאָנטאָג, דינסטאָג און דאָנערשטאָג פון 7 ביז 9 אָוונד.

מעבעל | קויפט נישט קיין | מעבעל
מעבעל
בעפאָר איהר איבערצייגט אייך נישט איז כיין
44 מעבעל-געשעפט גדאַנסקא (דלוגא) טעלעפאָן 62-56 44
CH. ŁAZNIK
גאָר ביי מיר קענט איהר **מעבעל** שעהן גוט און ביליג בעקומען פערשידענע
בעמערקונג: אויך קויף איך פערשידענע מעבעל, דיוואַנען, פּעלצען, ניי-מאַשינעז, סאַמאָוואַרעז, אַנציגער א. א. וו. איך צאָהל די העכסטע פּרייזען. קומט און איבערצייגט אייך.

יש שבר במצרים!
פרנסה בריוח קען יעדער האָבען, אויך וועגן בעקומען בעמונטעלטע דורך ליכטע פאַבריקאַציאָן די נייעסטע נייהייטען. פרעגט אָן, וועט איהר באַלד בעקומען אַנטוואָרט
I. MATUSAN Caire-Helouan (Egypte 877)

לעטשניצע
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
בזשעזשינער 11, טעל. 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוונד.

ד"ר וואָלינסקי	נאָז, האַלז, אויערן קר.	3—4
ד"ר קערשנער	קינדער קראַנקהייטען	9½-12 4-5
ד"ר שיפּמאַן	אינער-ליכע קראַנקה.	11—1
ד"ר לוביטש	הויט-און געשלעכטס-קר.	12—2
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	1—3
ד"ר גאָלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	12½—2
ד"ר עלאַסבערג	כירורגישע-קראַנקה.	1—3
ד"ר בערגסאָן	פרויען און געבורטס-הילף	3—4

פסיכאָ-טעראַפּיע, שפּראַך-שטערונגען ווי שטאַמלען א. א. וו. פּאָקען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון בעשטראַהלונג איינשפּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויף פערלאַנג — וויזיטען אין שטאָט. — אין לאַבאָראַטאָריום ווערען אָנגענומען אַלע אַרט אַנאַליזען, ווי אויך פּלעגמא און בלוט.
אימפּפונגען געגען שקאַרלאַטין.
ביי דער לעטשניצע איז געעפנט געוואָרען
דענטיסטישער קאַבינעט
עס נעהמען אָן:

ד"ר זילבערשטיין	צאָהן-ארצט	10—2 נמ.
ד"ר לאָזשינסקי סטאַראָפּאָלסקא	צאָהן-ארצט	5—7

קינסטליכע ציינער, קראָנען, מאָסטען א. ז. וו.
די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאָג.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny C. Kahan
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 27.